

Financieel basispad

Het financieel basispad is een overzicht van alle financiële knelpunten en meevallers die ambtelijk zijn voorbereid als startpunt van de onderhandelingen. Het financieel basispad is onderverdeeld in verschillende categorieën (uitleg hieronder). De mate van beïnvloedbaarheid en dus mogelijkheid om keuzes te maken wisselt per categorie. Nieuwe politieke wensen vanuit de onderhandelende partijen zijn hierin niet meegenomen. Mogelijkheden om ruimte in de begroting te creëren zijn te vinden in de 'Wendbaarheidsanalyse' en de 'Draaiknoppen belastingen, heffingen en leges'.

Categorie	Definitie
Knelpunt bestaand beleid	Een knelpunt bestaand beleid betekent dat er extra geld nodig is om huidige beleid in de toekomst te kunnen blijven uitvoeren, omdat de huidige middelen niet meer toereikend zijn. Het is een keuze om deze extra middelen toe te kennen of ambities af te schalen.
Continuering intensiveringen	Het huidige college heeft er bij verschillende intensiveringen met een structureel karakter voor gekozen deze niet structureel door te trekken. Om dit beleid voort te zetten zal een intensivering dus alsnog gecontinueerd moeten worden. Dit is een keuze.
Onvermijdelijkheden	Een onvermijdelijkheid is een bijstelling (positief of negatief) in de begroting die niet kan worden voorkomen, uitgesteld of genegeerd.
Kasschuiven	Een kasschuif in een begroting is een technische aanpassing waarbij budget voor uitgaven wordt verschoven tussen verschillende begrotingsjaren. Hierbij blijft het totale budget gelijk: geld wordt eerder uitgegeven (naar voren) of later (naar achteren) dan oorspronkelijk gepland, zonder dat het beleidsdoel verandert.
Knelpunt met keuze in dekkingsbron	Een knelpunt met een keuze in dekkingsbron in een begroting betekent dat er een tekort (knelpunt) is ontstaan voor een specifiek beleidsdoel, waarbij het bestuur kan kiezen uit verschillende financiële mogelijkheden (dekkingsbronnen) om dit tekort op te vangen. Dit knelpunt kan onvermijdelijk zijn of een knelpunt bestaand beleid. In het laatste geval kan er dus ook gekozen worden voor het afschalen van de ambitie.
Zorgdomein	Deze categorie geeft specifiek de knelpunten weer die gekoppeld zijn aan de oplopende kosten voor Jeugdhulp en de lobbyreeks Zorg.

Categorie bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Onvermijdelijk	90,4	-4,6	0,3	-2,2	0,5	84,49
Zorgdomein	-16,9	-92,3	-103,3	-119,3	-133,3	-465,13
Knelpunten met keuze in dekkingsbron	-1,3	-4,1	-17,3	-21,6	-32,1	-76,40
Knelpunt bestaand beleid	-5,3	-14,2	-15,0	-15,5	-24,5	-74,43
Continuering intensiveringen	-1,7	-39,2	-47,0	-49,8	-49,9	-187,60
Kasschuif	-25,6	-6,8	-10,4	14,5	28,3	0,00
TOTAAL	39,5	-161,2	-192,6	-193,9	-211,0	-719,1

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
1	Onvermijdelijk	Overhead	Oracle Fusion	livegang van dit systeem (Oracle Fusion) en is besloten om per 1 januari 2025 live te gaan. Op het moment van besluitvorming was bekend dat extra financiële middelen nodig waren rondom de Businesscase Oracle Fusion (BC). De omvang van het meerjarige knelpunt was toen nog niet goed in te schatten. In de CD is op 14 mei 2025 besloten tot dekking van het knelpunt in 2025 vanuit de concernbegroting. Dit is uiteindelijk via de Eindejaarsbrief 2025 verwerkt in de laatste begrotingswijziging. . Een inschatting van de meerjarige ontwikkeling (2026-2030) van het knelpunt Herijking Businesscase Oracle Fusion wordt in dit format weergegeven.	-14,6	-15,0	-11,7	-11,0	-9,5
2	Onvermijdelijk	Overhead	Oplossingsmiddelen Oracle Fusion	livegang van dit systeem (Oracle Fusion) en is besloten om per 1 januari 2025 live te gaan. Op het moment van besluitvorming was bekend dat extra financiële middelen nodig waren rondom de Businesscase Oracle Fusion (BC). De omvang van het meerjarige knelpunt was toen nog niet goed in te schatten. In de CD is op 14 mei 2025 besloten tot dekking van het knelpunt in 2025 vanuit de concernbegroting. Dit is uiteindelijk via de Eindejaarsbrief 2025 verwerkt in de laatste begrotingswijziging. . Een inschatting van de meerjarige ontwikkeling (2026-2030) van het knelpunt Herijking Businesscase Oracle Fusion wordt in dit format weergegeven.	2,9	2,4	2,4	2,4	2,4
3	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Bijstelling dividendinkomsten	Aanvullende dividenden Havenbedrijf en actualisatie dividenden andere deelnemingen	27,5	15,4	24,6	22,1	37,1
4	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Bespaarde rente	Bespaarde rente Dit betreft de overmate aan middelen in cilinder 6 van de RIM. De methodiek hierachter is complex. Kort gezegd hebben we een meevaller omdat we minder hoeven te lenen dan begroot, waardoor we besparen op rente-kosten. In de afspraken rondom de RIM en in het investeringsbeleid zijn geen afspraken opgenomen wat te doen met deze overmaat, daarom worden deze middelen als meevaller toegevoegd aan de algemene reserve.	38,0	24,8			
5	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Gemeentefonds & indexeringen	Verwachte bijstelling op de baten van het gemeentefonds op basis van ramingen van het Centraal Plan Bureau. Definitieve bijstelling is pas bekend bij publicatie meicirculaire van het Rijk.	23,7	pm	pm	pm	pm
6	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Taakmutatie Decembercirculaire Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven	Deze middelen kunnen vrijvallen t.g.v. de algemene middelen. Deze kosten hebben betrekking op 2025 en zijn binnen de begroting van Rotterdam Inclusief opgevangen. Dit betreft een onttrekking uit de bestemmingsreserve taakmutaties Gemeentefonds.	1,1				
7	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Niet indexeren erfachtproject	De gemeenteraad van 18 december 2025, heeft bij de bespreking van het erfachtproject besloten om bij voorstellen aan inwoners het prijspeil van 2024 te hanteren. Dit wordt nu apart inzichtelijk gemaakt en zal voor komende jaren deel uit maken van de evaluatie van het indexatie-beleid hoe hier in de toekomst mee om te gaan.		-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
8	Onvermijdelijk	Belastingen	Meeropbrengsten belastingen	Door areaaluitbreiding en nieuwe inzichten in het waarderen van WOZ-objecten is in 2025 een positief resultaat gerealiseerd op OZB, precario en reclamebelasting.	23,0	5,0	5,0	5,0	8,5
9	Onvermijdelijk	Dienstverlening	Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer	De Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) is per 1 januari 2026 in werking getreden. Dit is een Nederlandse wet die burgers en bedrijven het recht geeft om digitaal met de overheid te communiceren, en verplicht de overheid om digitale kanalen aan te bieden. Om rechtsgeldige, toegankelijke en veilige digitale interactie te garanderen, is een fundament nodig dat de versnippering doorbreekt. Daarom wordt er gebouwd aan een Platform voor Dienstverlening (Podium D) – een infrastructuur waarin gegevens, componenten en kanalen samenkomen tot één herkenbare overheidservaring. Het informatievoorzieningslandschap in Rotterdam is zeer divers en complex georganiseerd, waardoor we helaas niet kunnen volstaan met één oplossing en het meer tijd en inzet van middelen vraagt dan eerder gedacht om hieraan te kunnen voldoen.	-1,5	-1,0			
10	Onvermijdelijk	Cultuur	Niet activeerbare kosten Collectiecentrum Rotterdam 2030	Gemeente Rotterdam werkt aan de vervanging van Erfgoeddepot Metaalhof. Metaalhof is met een leeftijd van 45 jaar aan het einde van haar levensduur en is eigendom van gemeente Rotterdam. Ter vervanging wordt nu Collectiecentrum Rotterdam ontwikkeld. Collectiecentrum Rotterdam is een erfgoeddepot voor de Rotterdamse instellingen die de erfgoedcollectie van gemeente Rotterdam beheren (Museum Rotterdam, Wereldmuseum, Maritiem Museum, Archeologie Rotterdam) en potentieel ook het Natuurhistorisch Museum Rotterdam en het Nationaal Museum van Wereldculturen. Op 2 oktober 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de start van de ontwerpfase en hiervoor het benodigde krediet ter beschikking gesteld (25bb006890). In dit raadsvoorstel is ook melding gemaakt van de niet activeerbare kosten. Dekking hiervoor is geregeld in de Voorjaarsnota 2025. Tot en met 2029 worden kosten gemaakt voor verhuisvoorbereiding. De oplevering van het gebouw is naar verwachting eind 2029. . De niet activeerbare projectkosten bestaan uit kosten die noodzakelijk gemaakt moeten worden om dit project te realiseren. Het totale bedrag dat van 2026 - 2031 nodig is, bedraagt € 9,1 mln. Dit bedrag is opgebouwd uit: - Verhuisvoorbereiding: € 4,9 mln. (2026 - 2029) - Verhuizing: € 2 mln. (2030) - Dubbele huurlasten: € 1,1 mln. (2030) - Leegstandrisico: € 1,1 mln. (2031) Tot en met 2029 worden kosten gemaakt voor verhuisvoorbereiding. De oplevering van het gebouw is naar verwachting eind 2029. Dekking voor de verhuiskosten, de dubbele huisvestingslasten en mogelijke leegstand is voor 2030 en 2031 benodigd.					-3,1
11	Onvermijdelijk		Bijdrage zakelijke lasten investerings vanuit IHP	Om uitvoering te kunnen geven aan de Integrale Huisvestingsplannen (Parkeren, CHV, Onderwijs, Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport) zijn jaarlijks kosten gemoeid die niet activeerbaar zijn en daarmee niet uit de Rotterdamse Investeringsmotor cilinder voor de vervangingsinvesteringen gedekt kunnen worden. De opgevoerde kosten zijn gebaseerd op de verwachte opleveringen van de investeringen in het maatschappelijk vastgoed in de jaren 2025-2027. Dit zijn de zakelijke lasten (OZB, verzekeringen etc.) die verhoudingsgewijs meestijgen met de investeringen in het maatschappelijk vastgoed. Er is berekend dat dit 14% is over de aanvullende kapitaallasten van de opgeleverde vervangingsinvesteringen.	0,6	-0,5	-2,2	-2,2	-2,2
12	Onvermijdelijk	Armoede, schuldhulpverlening	Uitvoering Bijzondere Bijstand	Dit knelpunt betreft de uitvoering van een 3-tal regelingen binnen de Bijzondere Bijstand. Het gaat hier om open-einderegelingen. - Energiekosten 2026: Het gaat om extra uitvoeringskosten in 2026 voor aanvragen Bijzondere Bijstand voor Energiekosten. De voorziening/regeling is verlengd in 2026. In de afgelopen jaren zijn de extra uitvoeringskosten voor deze regeling alleen voor het lopende jaar (via de 1e Herziening) gedekt vanuit de algemene middelen. - Individuele studietoelagen: In 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de (landelijke) regeling Studietoelagen. Vanaf 2023 is er een forse toename van het aantal aanvragen. In de Voorjaarsnota 2024 zijn derhalve extra middelen toegekend voor de extra uitvoeringslasten. Omdat nog onbekend was wat met deze regeling zou gebeuren is uitgegaan van incidentele dekking tot en met 2025. Inmiddels is duidelijk geworden dat de uitvoering van deze regeling in 2027 overgaat naar het DUO. Dit knelpunt heeft derhalve alleen betrekking op de extra uitvoeringslasten in 2026. De aantallen in 2026 zijn naar verwachting net zo hoog als eerdere jaren (circa 700). - Individuele Inkomensvoorschotten (IIT): In 2025 is het aantal aanvragen IIT substantieel gestegen t.o.v. 2024 (van 4.208 naar 6.242; + 48%). Vermoedelijke oorzaak is de verhoging van de forfaitaire bedragen. In 2026 wordt verwacht dat het aantal aanvragen even hoog blijft als in 2025. Hiervoor is extra capaciteit nodig. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een geautomatiseerde oplossing. Dit is echter nog niet geïmplementeerd in 2026. Dit knelpunt heeft derhalve alleen betrekking voor het jaar 2026.	-1,0				

13	Onvermijdelijk	Zorg, welzijn en wijkteams	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond	VTRR ontvangt een jaarlijkse subsidie van de GRJR namens 13 gemeenten ten behoeve van het inrichten van de Veilig Thuis-organisatie en de uitvoering van de daartoe omschreven taken met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio Rotterdam Rijnmond. Vanaf het najaar 2024 heeft de interim bestuurder van VTRR aandacht gevraagd voor de verslechterde financiële situatie bij VTRR, de capaciteitstekorten en de oplopende wachtlijsten. In 2025 heeft bureau HHM in opdracht van de GRJR een onafhankelijk kostprijsonderzoek uitgevoerd dat heeft geresulteerd in een rapport met a) actuele, reële en objectieve tarieven voor de diensten van VTRR, en richting en advies over b) mogelijke aanpassingen in de financieringsafspraken met VTRR en c) mogelijke varianten voor de uitvoering van de diensten van VTRR. De uitkomsten van het onderzoek en de prognose voor de verhoogde instroom (gemiddeld 4% jaarlijkse groei) dienen als onderbouwing voor de subsidieverlening aan VTRR voor 2026 en verder. Het implementeren van de nieuwe tarieven en het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit ten aanzien van de wettelijke taken van VTRR is geleid tot verplichtingen in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 juridisch gezien onvermijdelijk. Op 19 december 2025 is het Algemeen Bestuur van de GRJR akkoord gegaan met de adviestarieven voor de taken van VTRR (genormeerd door bureau HHM) en de subsidieverlening 2026 aan VTRR. Het te verlenen subsidiebedrag 2026 van VTRR komt op basis van de nieuwe tarieven en verhoogde instroom uit op € 34.157.385,-. Dit is ten opzichte van de oorspronkelijke begroting GRJR 2025 € 10.882.157,- hoger (waarvan ca. € 6 mln. voor gemeente Rotterdam). In de definitieve begroting 2026 van de GRJR was gedeeltelijk rekening gehouden met de kostenstijging voor VTRR. De structurele verhoging van het Veilig Thuis budget wordt door de GRJR meegenomen in de conceptbegrotingswijziging 2026 en in de conceptbegroting 2027. De kosten voor VTRR worden intern verdeeld over een volwassenendeel (team ZKG&HG) en jeugddeel (afdeling O&H). Wanneer we de regionale verhoging toesplitsen op de Rotterdamse begroting, dan stijgt het volwassenendeel van VTRR met € 2,6 mln. in 2026. Regio gemeenten die behoren tot ons centrumgemeentelijk gebied zijn akkoord gegaan om naar rato bij te dragen aan dit tekort. Hun bijdrage telt op tot € 1 mln. waardoor het tekort € 1,6 mln. betreft voor het volwassenendeel. Voor het jeugddeel betreft de stijging € 2,1 mln. In totaal komen we € 3,7 mln. tekort op de Rotterdamse begroting. Dit tekort is lager dan de € 6 mln. t.o.v. oorspronkelijke begroting GRJR 2025 i.v.m. indexatie en toegekende claims voor VTRR tijdens de VJR 2025.	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7
14	Onvermijdelijk	Zorg, welzijn en wijkteams	Digitale Transformatie van de Rotterdamse Zorgketen cluster MO	Binnen Maatschappelijke Ontwikkeling leunen de primaire processen, bestuurlijke verantwoording en dienstverlening aan Rotterdammers in toenemende mate op een beperkt aantal cruciale applicaties. Deze systemen vormen geen ondersteunende luxe, maar zijn randvoorwaardelijk voor het uitvoeren van wettelijke taken binnen het sociaal domein. Juist daardoor is zichtbaar geworden dat bij een aantal applicaties sprake is van structurele en onvermijdelijke knelpunten. Deze knelpunten ontstaan niet door incidentele tekortkomingen, maar door een combinatie van factoren: groeiende maatschappelijke opgaven, toenemende informatiebehoefte vanuit bestuur en politiek, hogere eisen aan security, betrouwbaarheid en continuïteit, én een IT-landschap dat zich snel ontwikkelt. Stilstand of minimale instandhouding is daarbij geen reële optie meer: systemen die niet structureel worden onderhouden en doorontwikkeld, vormen een direct risico voor dienstverlening aan de Rotterdammers. Bij verstoringen wordt dit risico onmiddellijk voelbaar. De informatievoorziening aan professionals en bestuur komt onder druk te staan, besluitvorming vertraagt en het kan zijn dat komt de dienstverlening aan kwetsbare Rotterdammers in het geding komt. het gaat hier niet om extra's, maar om het borgen van continuïteit en betrouwbaarheid Gidso Sinds 2018 is de applicatie GIDSO een essentieel onderdeel van de Rotterdamse digitale zorgketen. Inmiddels nadert deze applicatie end of life. Tevens loopt het contract met de huidige leverancier af op 01-01-2028 waarna het risico ontstaat dat de huidige leverancier het contract opzegt. Voor deze datum moet GIDSO zijn vervangen of grondig zijn herbouwd waardoor de zorgcontinuïteit geborgd blijft en de digitale ondersteuning binnen de Rotterdamse Zorgketen blijft bestaan. Zonder dit systeem kan er geen zorg verleend worden aan de tienduizenden Rotterdammers die jaarlijks met hun hulpvraag bij de gemeente uitkomen. De huidige digitale ondersteuning binnen de Rotterdamse Zorgketen voldoet niet meer aan de eisen van de huidige werkomgeving. Stijgende zorgkosten, die sneller toenemen dan de beschikbare middelen, dwingen gemeenten om efficiëntere en integrale oplossingen te zoeken. De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt maakt het steeds moeilijker om zorgprofessionals te werven en te behouden, terwijl de zorgvraag door vergrijzing en complexere problematiek blijft groeien. Tegelijkertijd neemt de wet- en regelgeving toe, wat resulteert in meer administratieve lasten en hogere compliance-eisen. Burgers verwachten meer maatwerk, snellere dienstverlening en meer regie over hun zorgproces. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat de gemeente inzet op een wendbare (modulaire), datagedreven, innovatieve en efficiënte omgeving waarin zorgmeldingen effectief afgehandeld kunnen worden. Bestelmodule en de NIS2 (cybersecurity wet) Voor de Bestelmodule is €1 miljoen per jaar beschikbaar, in 2025 bleek dat extra ontwikkelcapaciteit noodzakelijk was. De kosten hiervan bedragen €300.000 per jaar. In 2025 is extra ontwikkelcapaciteit ingezet bovenop genoemde maatregel waardoor we 2025 uiteindelijk hebben afgesloten op 1.337.362 mln aan de Bestelmodule. Voor de Bestelmodule is €1 miljoen per jaar beschikbaar, maar uit vorig jaar blijkt dat de extra ontwikkelcapaciteit structureel noodzakelijk is om verstoringen en doorontwikkelingen op te vangen. Dit maakt dat we structureel 300k claimen bovenop het bestaande budget van 1 mln voor de Bestelmodule. Doorontwikkeling Elise Voor de WMO Nachtopvang en Wet Verplichte GGZ is door ontwikkeling van Elise voor de komende jaren noodzakelijk. Het gaat om verbetering instroomproces, gezinnen opvang, vernieuwde registratie jongeren keten, digitale CO pas. Zonder deze doorontwikkeling stagneert de informatiedeling die noodzakelijk is om dakloze Rotterdammers toe te leiden naar een bed in de nachtopvang wat mogelijk zorgt voor toename aan buitenslapers. Doorontwikkeling tbv de Wet verplichting GGZ voor de implementatie en migratie naar Elise in 2026 is noodzakelijk door het ontbreken van een goed registratiesysteem. Onze FG heeft reeds beoordeeld dat huidige verwerking niet voldoet aan de wettelijke kaders en vormt daarmee een directe bedreiging voor de uitvoering van het proces en in potentie boetes vanuit de AP. Voor beide processen is een marktverkenning geweest op een leverancier die zowel op kosten als randvoorwaarden voldoet aan de eisen van de gemeente Rotterdam. Daarna is in deze claim een benchmark gemaakt t.o.v. eerdere projecten en gaan we uit van gelijkblijvend uurtarief van projectbegeleider en bouw. Daarbij gaan we bij deze leverancier uit van een uurprijs van €135,- voor de bouw en €125,- voor projectbegeleiding. Tot slot zijn er reeds processen in deze applicatie ingebouwd waarbij een van de wettelijke vereisten dossierinzage betreft. totaal meerjarig €299.000,-	-1,1	-1,6	-0,4	-0,3	-0,3
15	Onvermijdelijk	Zorg, welzijn en wijkteams	Aanvullende plekken dakloze gezinnen	Zeer recent (nov25) heeft de Hoge Raad uitleg gegeven aan artikel 3 lid 1 van het IVKR over de belangen van het kind. Deze uitspraak betekent dat we veel meer dakloze gezinnen moeten opvangen. We zien dat de opvang voor gezinnen overvol is en we moeten uitwijken naar hotels. Ook is er een wachtlijst ontstaan. Dit maakt dat we niet kunnen voldoen aan de wettelijke opvangplicht. Op basis van jurisprudentie, uitspraken van de rechtbank Rotterdam, een uitspraak van de Hoge Raad, zien we steeds meer aandacht voor de belangen van kinderen in situaties waarin huisuitzettingen en/of dakloosheid aan de orde zijn. Dit voortschrijdend inzicht, dat ook wordt gedeeld door de gemeenteraad, leidt tot de noodzaak om te voorzien in meer plekken gezinsopvang en daarom doen we een claim op aanvullende middelen voor gezinsplekken voor dakloze gezinnen. Deze claim is minimaal nodig om aan de grotere opvangvraag (als gevolg van uitspraak Hoge Raad en jurisprudentie) te kunnen voldoen. Verdere juridische uitwerking kan resulteren in een aanvullende bijstelling in een komend P&C moment. Om structureel en minimaal aan onze wettelijke verplichting uit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 te blijven voldoen, is deze claim daarom juridisch gezien onvermijdelijk. In de praktijk leidt de uitspraak van de Hoge Raad niet alleen ertoe dat in meerdere bezwaarzaken gemachtigden verwijzen naar deze uitspraak, maar ook tot meerdere toegewezen uitspraken van de voorzieningenrechter. Dit is een trendbreuk, waarbij net als in andere uitspraken, de belangen van het kind bij dakloosheid voorop wordt gesteld. Met een bezettingsgraad van bijna 100% over de jaren heen en een zeer recente steile toename van hotelplaatsingen (7 hotelplaatsingen in de eerste maand van 2026 t.o.v. 5 hotelplaatsingen in heel 2025) en wachtlijsten, zien we de effecten van de uitspraak in de opvangen. De daadwerkelijke toename in toelatingen is met name te zien in het aantal hotelplaatsingen. Met de Ethos-teldag in het vooruitzicht kan de grootte van de groep dakloze gezinnen met kinderen helderder worden en daarmee ook het beroep op de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Met de in totaal 7 hotelplaatsingen in januari 2026, is de verwachting nu dat er jaarlijks 82 gezinnen aanvullend een plek nodig hebben. Gemiddeld worden er de afgelopen 3 jaar 120 gezinnen toegelaten tot de maatschappelijke opvang gezinnen. Met een gemiddelde doorlooptijd van 6-9 maanden verwachten we minstens 40 extra plekken nodig te hebben. In totaal verwachten we met onderdeel 3 en 4 ongeveer 20 extra plekken te creëren en daarmee vanaf 2027 circa 30 tot 35 meer gezinnen per jaar op te kunnen vangen. Daarnaast zijn er 6 overlooplekken voor zeer kortdurend verblijf. Komende tijd dient gemonitord te worden of dit voldoende is. De gemeente Rotterdam bestemt €33,3 mln euro voor beschikbaarheidsvoorzieningen waarvan €5,7 mln specifiek zijn bestemd voor dakloze gezinnen. We doen een claim voor tijdelijke overlooplekken (1), hotelplaatsingen(2), uitbreiding opvangplekken(3), realisatie nieuwe opvanglocatie gezinnen(4) personele capaciteit om toename op te vangen (5). 1. Bijstelling 6 overlooplekken (bijv. in Respijthuis of andere tijdelijke locatie) (€350.000 in 2026 en verder) 2. Bijstelling hotelplaatsing voor 10 kamers om de acute nood op te kunnen vangen (€550.000 in 2026) 3. Bijstelling uitbreiding plekken Prokino met 7 plekken na verbouwing (€85.000 in 2027 en verder) 4. Bijstelling voor het realiseren van extra opvangplekken voor gezinnen in een voorziening. 5. Bijstelling voor 2,5FTE procesregie FSK10 bij Centraal Onthaal voor (€250.000 in 2026 en verder) vanwege een toename aan de voorkant en na toelating (vraagverheldering, indiceren, evalueren, herindiceren en kwaliteitscontroles).	-1,2	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4

16	Onvermijdelijk	Veilig	Toeslag Onregelmatige Dienst	In de CAO gemeenten die per 1 oktober 2025 geldt, zijn hogere percentages vastgesteld voor de Toeslagen Onregelmatige Dienst (TOD). Deze toeslag wordt uitbetaald aan medewerkers die onregelmatig werken en in de weekenden werken. Hiervoor zijn extra middelen benodigd. Daarnaast is het aantal medewerkers dat onregelmatig werkt de laatste jaren gegroeid. Hiervoor zijn wel salarislasten begroot, maar de voor de TOD benodigde extra middelen zijn niet automatisch mee gegroeid in de begroting. Er is zo een tekort ontstaan op zowel prijs als hoeveelheid (P*Q) Dit tekort is in 2024 zichtbaar geworden. In de Voorjaarsnota 2025 is dit voor de afdeling Toezicht van Stadsbeheer erkend en toegekend. Voor de afdeling Handhaving en Parkeren kon dit financieel tekort nog worden opgevangen doordat de gewone salarislasten lager waren, omdat nog niet alle vacatures waren vervuld. Deze ruimte is bij Handhaving inmiddels vervallen door volledige formatie en deze zal bij Parkeren in 2026 ingevuld zijn. Analyse van de cijfers over 2025 laat zien dat ook bij de afdeling Schoon de begroting dient te worden bijgesteld.	-6,7	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4
17	Onvermijdelijk	Veilig	Formatie Toezicht - Veiligheid; Cameratoezicht en Meldkamer Veiligheid	De hoeveelheid benodigde medewerkers wordt bij de afdeling cameratoezicht en meldkamer door 3 factoren bepaald. De vraag, de benodigde inzet in uren om veilig, efficiënt en volgens de Arbonormen te werken en de inzetbare uren per medewerker. De laatste berekeningen dateren van 2021 en bij alle drie de factoren zijn sindsdien aanzienlijke veranderingen geweest. De vraag is gegroeid doordat het aantal camera's in de stad is gestegen van de oorspronkelijke 140 naar inmiddels 700+. Daarnaast zijn het aantal handhavers en dus meldingen en acties in deze collegeperiode sterk uitgebreid. De benodigde inzet en de inzetbare uren zijn enerzijds veranderd door vergrijzing, waardoor medewerkers recht hebben op een kortere werkdag en anderzijds de toegestane inzet in verband met het 24/7 rooster waarbij een fulltime medewerker met een contract van 36 uur effectief 33,6 uur inzetbaar is. Iedere verandering is steeds binnen de bestaande capaciteit opgevangen. De optelsom van alle veranderingen is in de loop der jaren toch te groot geworden om dit nog verantwoord op te vangen en noopt nu tot een aanpassing van de formatie. In de begroting van 2021 was een formatie van 112 FTE opgenomen, gebaseerd op een gemiddelde inzetbaarheid van 1.353 uur per FTE. Nieuwe berekeningen laten zien dat de gemiddelde effectieve inzetbaarheid per FTE 1.061 uur is. Om hetzelfde werk te kunnen doen is dus een formatie van 139 FTE nodig. Naast de operationele uitbreiding zijn 2 fte extra planners nodig om de complexe planning van personeel in lijn te brengen met de huidige en toekomstige uitdagingen. Voorstel: 1. Verhoging van de formatie: De huidige formatie van 112 FTE wordt opgehoogd naar 139 FTE, een toename van 27 FTE 2. Aanvulling met planners: Naast de operationele uitbreiding wordt voorgesteld om 2 fte extra planners aan te nemen. Dit is nodig om de complexe planning van personeel in lijn te brengen met de huidige en toekomstige uitdagingen. Consequenties: - Niet uitbreiden van de formatie leidt tot een structurele achteruitgang in de kwaliteit van de dienstverlening. Het aantal camera's in de stad is gestegen van de oorspronkelijke 140 naar inmiddels 700+. - Bij onvoldoende planners zullen diensten niet goed gepland worden wat kan betekenen dat er gaten vallen in de bezetting, vooral op cruciale avonden en reguliere weekendnachten. Tevens leidt dit tot nog meer overbelasting van het personeel, vrije dagen kunnen niet ingeregeld worden en projecten zoals nieuwe software/techniek zullen geen doorgang meer krijgen, omdat er geen capaciteit is om ermee te testen.	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
18	Onvermijdelijk	Veilig	Formatie Toezicht - Veiligheid; Maastunnel	De hoeveelheid benodigde medewerkers wordt bij de afdeling Maastunnel bepaald door de benodigde inzet in uren om veilig, efficiënt en volgens de Arbonormen te werken en de inzetbare uren per medewerker. De laatste berekeningen dateren van 2021 en er zijn sindsdien behoorlijke veranderingen geweest. De benodigde inzet en de inzetbare uren zijn enerzijds veranderd door vergrijzing, waardoor medewerkers recht hebben op een kortere werkdag en anderzijds de toegestane inzet in verband met het 24/7 rooster waarbij een fulltime medewerker met een contract van 36 uur effectief 33,6 uur inzetbaar is. Iedere verandering is steeds binnen de bestaande capaciteit opgevangen. De optelsom van alle veranderingen is in de loop der jaren toch te groot geworden om dit nog verantwoord op te vangen en noopt nu tot een aanpassing van de formatie. In de begroting van 2021 was een formatie van 45 FTE opgenomen, gebaseerd op een gemiddelde inzetbaarheid van 1.353 uur per FTE. Nieuwe berekeningen laten zien dat de gemiddelde effectieve inzetbaarheid per FTE 1.024 uur is. Om hetzelfde werk te kunnen doen is dus een formatie van 59 FTE nodig. Consequenties: - Niet uitbreiden van de formatie leidt tot een structurele onderbezetting en daarmee tot een verhoogde kans op veiligheidsproblemen bij het begeleiden en monitoren van de burgers in en om de maastunnel. De roosters met minder mensen bezetten heeft ook een risico voor de veiligheid van de medewerkers. Voorstel: 1. Verhoging van de formatie: De huidige formatie van 45 FTE wordt opgehoogd naar 59 FTE, een toename van 14 FTE Consequenties: - Niet uitbreiden van de formatie leidt tot een structurele onderbezetting en daarmee tot een verhoogde kans op veiligheidsproblemen bij het begeleiden en monitoren van de burgers in en om de maastunnel.	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2

19	Onvermijdelijk	Veilig	Index Overstijgende kostprijzen contracten	In 2024 zijn de contracten voor kleding, portofoons en handhavingssystemen opnieuw aanbesteed. Deze aanbestedingen hebben geresulteerd in nieuwe contracten met hogere kostprijzen dan voorzien in de begrote indexatie. Ook zijn steekwerkende vesten vanaf 2025 verplicht voor de handhavers als gevolg van een verandering van het kledingbeleid. Deze zaken leiden tot een structureel tekort in de begroting. Portofoons en operationele kleding zijn essentiële middelen voor het primaire proces van de collega's binnen Toezicht en Handhaving. De hogere kostprijzen zijn een gevolg van aanbestedingen die noodzakelijk waren om aan wettelijke eisen, operationele behoeften en de verwachte groei van het aantal operationele collega's te blijven voldoen. Tevens zijn de nieuwe tarieven hoger als gevolg van inflatie, indexaties en eisen aan kwaliteit en duurzaamheid van de kleding. Hieronder volgt een kleine toelichting: Portofoons 1. Directe communicatie: Portofoons zorgen voor directe en betrouwbare communicatie tussen handhavers onderling en met de meldkamer. Dit is cruciaal in situaties waarin snel handelen vereist is, zoals bij incidenten, calamiteiten of het handhaven van de openbare orde. Mobiele telefoons kunnen in dergelijke situaties geen adequaat alternatief bieden vanwege verbindingproblemen, langere reactietijden en kwetsbaarheid. 2. Veiligheid: Het gebruik van portofoons is onmisbaar voor het waarborgen van de veiligheid van medewerkers. Bij escalaties of bedreigende situaties kunnen collega's met één druk op de knop assistentie inroepen. Dit draagt niet alleen bij aan hun gevoel van veiligheid, maar ook aan de effectiviteit van hun optreden. App Jeugd Handhavers Team Jeugd brengt groepen in beeld, onderhoudt contact in het kader van de openbare veiligheid en leefbaarheid en rapporteert aan de ketenpartners, o.a. Dir Veilig en management. De gegevens voor de rapportages worden vastgelegd in de app. Voor deze taken bestaat een aparte app, voor Team Jeugd omdat de bestaande handhavingssystemen zijn ingericht op handhaving van wettelijke en bestuurlijke regelgeving. De zogenaamde jeugd app, dient uitgebreid en onderhouden te worden. Zonder de juiste app kan Team Jeugd niet voldoen aan haar taken en tijdig, effectief en efficiënt rapporteren aan het management en de ketenpartners. Kleding 1. Herkenbaarheid: De operationele kleding van handhavers zorgt ervoor dat zij direct herkenbaar zijn als toezicht- en/of handhavingsautoriteit. Dit versterkt hun legitimiteit en gezag tijdens het uitvoeren van taken zoals het handhaven van de openbare orde, het controleren van vergunningen en het aanpakken van burgers. 2. Bescherming en functionaliteit: De kleding is specifiek ontworpen om te voldoen aan de eisen van het werk. Het biedt bescherming tegen weersomstandigheden, fysieke belastingen en andere omgevingsfactoren waarmee handhavers te maken hebben. Zonder deze kleding zouden medewerkers onnodig risico lopen en minder effectief kunnen functioneren. 3. Wet- en regelgeving: Volgens de Arboret zijn werkgevers verplicht om medewerkers te voorzien van passende persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding die aansluiten op de aard van hun werkzaamheden. Het niet voldoen aan deze verplichting kan niet alleen juridische consequenties hebben, maar ook leiden tot reputatieschade voor de organisatie. De consequentie van het niet toekennen van de middelen zou de uitvoering van toezicht- en/of handhavingstaken en de veiligheid van medewerkers ernstig onder druk zetten.	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
20	Onvermijdelijk	Beheer van de stad	Onderhoudskostenregeling (Motie Sies)	Tot 2016 was niet geregeld dat er extra middelen voor beheer en onderhoud werden vrij gemaakt bij toename of verandering van het areaal. Bijvoorbeeld als gevolg van een gebiedsontwikkeling of herinrichting. Met het raadsbesluit dat n.a.v. van motie Sies 15bb9224 'onderhoud nieuwe buitenruimte geregeld' is genomen, heeft de raad het college opgedragen de benodigde middelen jaarlijks bij de voorjaarsnota's in te passen. Jaarlijks wordt sinds 2016 geïnventariseerd welke areaalveranderingen worden afgerond in het aankomende jaar en wat de consequenties zijn voor de benodigde budgetten voor onderhoud en beheer. Dit knelpunt is de uitkomst van deze inventarisatie. Het knelpunt bestaat uit een lumpsum bedrag voor mineur areaalveranderingen ad 575k vanaf 2027. Dit dient ter dekking van alle areaalveranderingen waarvan de extra kosten voor beheer en onderhoud minder dan 100k bedragen. Daarbij komen de areaalveranderingen met een consequentie van meer dan 100k. Hier is via agenda-posten voor het college eerder besluitvorming over geweest. * Evenementendek * Hofplein 7 stadsproject fase 3 * Getijdenpark Feyenoord city * Natura 2000 Gebieden * Verkeerscirculatieplan 2026 en 2027	-0,4	-1,4	-1,2	-1,2	-1,2
21	Onvermijdelijk	Beheer van de stad	Vrijval Bestemmingsreserve Erasmusbrug	De werkzaamheden aan de erasmusbrug zijn afgerond. Er resteert in 2026 een geringe financiële afwikkeling. Hier rekening meehoudend kan het resterende saldo van de bestemmingsreserve erasmusbrug vrijvallen	0,3				
22	Onvermijdelijk	Bestaande stad	Omgevingsplannen en programma's	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet bevindt de gemeente zich in de overgangsfase tot en met 31 december 2031. Uiterlijk 1 januari 2032 moet de gemeente beschikken over één geconsolideerd omgevingsplan (niet-tijdelijk deel) voor het hele grondgebied, waarin de bestaande planologische regels (o.a. tijdelijke deel/bestemmingsplannen, relevante verordeningenregels en bruidsschatregels) zijn verwerkt. Daarnaast is er een aantal verplichte omgevingswetprogramma's die gemaakt moeten worden: programma Luchtkwaliteit, programma geluid, woonprogramma en warmteprogramma zijn vooralsnog verplicht. Het uitwerken van de programma's en plannen is een grote klus. Daarbij komt dat de instrumenten van de Omgevingswet (zoals ook de visie) in het DSO gepubliceerd moeten worden, zodat deze juridisch correct bekendgemaakt en raadpleegbaar zijn in het Omgevingsloket. Claim personeel De noodzakelijke capaciteit is onvermijdelijk om het risico op het niet halen wettelijke einddatum te voorkomen. De maatregelen die hiervoor genomen moeten worden hebben als bijkomend voordeel dat daarmee gelijktijdig wordt voorkomen dat er lagere besluitkwaliteit en vertraging in de ruimtelijke opgaven ontstaat. Benodigde inzet: • 3 FTE (FSK 11) voor gefaseerde omzetting en doorontwikkeling van het omgevingsplan (incl. verwerken tijdelijke deel/verordeningen/bruidsschat en beheer op wijzigingen). • 3 FTE (FSK 11) voor (verplichte) programma's én de benodigde publicatie-/DSO-inzet (proces, beheer, publicatie via LVBB, consistentie en actualisatie. Deze raming is gebaseerd op de eerste uitvoeringservaringen met omgevingsplanwerk in 2025 en een trancheplanning richting 2032. Claim materieel budget Daarnaast zien we dat er meer extern advies dient te worden ingewonnen en meer onderzoek uitgevoerd dient te worden door externe adviesbureaus. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met milieuonderzoeken en de complexiteit van de nieuwe wetgeving van de Omgevingswet. Schatting is dat dit op basis van uit huidige ervaring 200.000 euro per jaar kost. In hoeverre deze inzet structureel noodzakelijk is wordt gemonitord de komende jaren. Daarnaast is 60.000 euro nodig aan budget voor borgen van de omgeving van een monument. De Omgevingswet maakt dat de gemeente verplicht beleids- en toetsingsregels voor deze omgeving van het monument op te stellen. Deze inzet is nu niet begroot.	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
23	Onvermijdelijk	Stedelijke ontwikkeling	Programma Luchtkwaliteit (hangt samen met oplossingsrichting)	Vanaf 2030 gelden strengere EU-normen voor stikstofdioxide en fijnstof. Volgens RIVM-prognoses haalt Rotterdam zonder aanvullende maatregelen de nieuwe norm voor stikstofdioxide niet. De Omgevingswet verplicht de gemeente dan tot het vaststellen van een programma met maatregelen om alsnog tijdig aan de normen te voldoen. Bij overschrijdingen lopen ruimtelijke procedures vast en daarmee de woningbouwopgave. Dit risico speelt al vóór 2030 en zal naar verwachting tot ruim na 2030 duren. Het is noodzakelijk de huidige inzet op de werkgeversaanpak, walstroom en verduurzaming van mobiele werktuigen onverminderd voort te zetten in 2027-2030. Het RIVM rekent hier in haar prognoses ook op. Stoppen zou de opgave vergroten. Deze bijstelling dekt de meerkosten (exploitatiemiddelen) voor de inzet van zero emissie mobiele werktuigen bij onderhoudsopgaven en de werkgeversaanpak. Er volgt nog een aanvraag voor investeringsmiddelen voor walstroominstallaties. In de robuuste kern van de USOV zijn middelen opgenomen voor het programma luchtkwaliteit. Het huidige college heeft eind 2025 een verkenning programma luchtkwaliteit vastgesteld. Het is aan het nieuwe college om keuzes over maatregelen te nemen in een op te stellen programma luchtkwaliteit (inclusief benodigde middelen). Naast continuering van de huidige maatregelen zijn ook aanvullende maatregelen noodzakelijk. Deze claim is erop gericht voorbereidingen te treffen voor een programma luchtkwaliteit en de huidige inzet te continueren.		-2,7	-1,6	-1,6	-1,6

24	Onvermijdelijk	Stedelijke ontwikkeling	Programma Luchtkwaliteit (hangt samen met kosten)	Vanaf 2030 gelden strengere EU-normen voor stikstofdioxide en fijnstof. Volgens RIVM-prognoses haalt Rotterdam zonder aanvullende maatregelen de nieuwe norm voor stikstofdioxide niet. De Omgevingswet verplicht de gemeente dan tot het vaststellen van een programma met maatregelen om alsnog tijdig aan de normen te voldoen. Bij overschrijdingen lopen ruimtelijke procedures vast en daarmee de woningbouwopgave. Dit risico speelt al vóór 2030 en zal naar verwachting tot ruim na 2030 duren. Het is noodzakelijk de huidige inzet op de werkgeversaanpak, walstroom en verduurzaming van mobiele werktuigen onverminderd voort te zetten in 2027-2030. Het RIVM rekent hier in haar prognoses ook op. Stoppen zou de opgave vergroten. Deze bijstelling dekt de meerkosten (exploitatiemiddelen) voor de inzet van zero emissie mobiele werktuigen bij onderhoudsopgaven en de werkgeversaanpak. Er volgt nog een aanvraag voor investeringsmiddelen voor walstrooninstallaties. In de robuuste kern van de USOV zijn middelen opgenomen voor investeringen voor het programma luchtkwaliteit. Het huidige college heeft eind 2025 een verkenning programma luchtkwaliteit vastgesteld. Het is aan het nieuwe college om keuzes over maatregelen te nemen in een op te stellen programma luchtkwaliteit (inclusief benodigde middelen). Naast continuering van de huidige maatregelen zijn ook aanvullende maatregelen noodzakelijk. Deze claim is erop gericht voorbereidingen te treffen voor een programma luchtkwaliteit en de huidige inzet te continueren.		0,7	0,7	0,7	0,7
25	Onvermijdelijk	Stedelijke ontwikkeling	correctie 2030 erfpachtbaten 2029 doorgekopierd	Het erfpachtproject is vanaf de aanschrijving aan de eerste groep erfpachter (circa 230) in de vertraging gegaan. Door de onrust die de eerste aanbiedingen teweeg hebben gebracht is er langdurig beraad over nieuw beleid. Dit nieuwe beleid is vastgesteld op 18 december 2026. Tot het moment van deze vaststelling is er vanuit het erfpachtproject geen aanbod meer verzonden. Na aanleiding van het aangepaste beleid moet er eerst een periode worden ingezet voor een herstelactie met betrekking tot de eerste groep van 230 erfpachters. Daarna kan het erfpachtproject van start met batch 2. Dit is naar verwachting in de loop van het tweede kwartaal 2026. Vanwege de lange periode van aanbod tot passeren zal het grootste gedeelte van de baten uit batch 2 niet meer in 2026 vallen. Vooral nog is de verwachting dat de baten alleen verschuiven naar de toekomst. Wanneer de eerste resultaten binnen zijn kan een inschatting worden gemaakt van de totaal verwachte baten. Pas op dat moment zal een eventuele begrotingswijziging worden ingediend. De verwachte kasschuif is nu gebaseerd op de laatste planning voor het erfpachtproject, waarmee rekening is gehouden met aantal beschikbare FTE en de ingeschatte behandeltijd per dossier. Het lastenbudget blijft ongewijzigd, de kasschuif ziet alleen toe op de begrote projectopbrengsten.					-14,2
26	Onvermijdelijk	Algemene middelen	Bijstelling RIM erfpachtbaten n.a.v. kasschuif en technische mutatie	Het erfpachtproject is vanaf de aanschrijving aan de eerste groep erfpachter (circa 230) in de vertraging gegaan. Door de onrust die de eerste aanbiedingen teweeg hebben gebracht is er langdurig beraad over nieuw beleid. Dit nieuwe beleid is vastgesteld op 18 december 2026. Tot het moment van deze vaststelling is er vanuit het erfpachtproject geen aanbod meer verzonden. Na aanleiding van het aangepaste beleid moet er eerst een periode worden ingezet voor een herstelactie met betrekking tot de eerste groep van 230 erfpachters. Daarna kan het erfpachtproject van start met batch 2. Dit is naar verwachting in de loop van het tweede kwartaal 2026. Vanwege de lange periode van aanbod tot passeren zal het grootste gedeelte van de baten uit batch 2 niet meer in 2026 vallen. Vooral nog is de verwachting dat de baten alleen verschuiven naar de toekomst. Wanneer de eerste resultaten binnen zijn kan een inschatting worden gemaakt van de totaal verwachte baten. Pas op dat moment zal een eventuele begrotingswijziging worden ingediend. De verwachte kasschuif is nu gebaseerd op de laatste planning voor het erfpachtproject, waarmee rekening is gehouden met aantal beschikbare FTE en de ingeschatte behandeltijd per dossier. Het lastenbudget blijft ongewijzigd, de kasschuif ziet alleen toe op de begrote projectopbrengsten.		-2,3	3,8	3,0	3,0
27	Onvermijdelijk	Werk en inkomen	Actualisatie BUIG 2026/2027	- Het gaat hier om de actualisatie van de BUIG (bijstandsuitkeringen) voor de jaren 2026 en 2027. Het BUIG-saldo is het verschil tussen het ontvangen budget voor bijstandsuitkeringen (BUIG) en de uitgaven aan bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gedurende het jaar wordt de begroting meermalen aangepast aan de hand van opeenvolgende beschikkingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en van nieuwe ramingen van de verwachte uitkeringslasten. Voor het bepalen van het BUIG-saldo is uitgegaan van het voorlopig BUIG budget 2026 (dat is gepubliceerd op oktober 2025). Eind april wordt het nader voorlopig budget 2026 bekend gemaakt; mogelijk dat de omvang van dit knelpunt gaat wijzigen. De hoogte van het bijstandsbudget dat gemeenten van SZW krijgt wordt bepaald door een verdeelmodel dat in 2023 en 2024 is bijgesteld op een voor Rotterdam zeer nadelige manier. Hierover lopen procedures van bezwaar en (hoger) beroep. Bepalend voor de omvang van de uitkeringslasten is het verwachte bijstandsvolume (hieronder is toegelicht van welk scenario is uitgegaan). In de berekening van dit knelpunt is uitgegaan van een een gewenste omvang van de BUIG-reserve van € 25 mln (NB: deze reserve maakt onderdeel uit van het beschikbare weerstandsvermogen; de omvang van deze reserve heeft dus geen effect op de uiteindelijke financiële concernopgave). - Een belangrijke variabele in het verkleinen van het BUIG-tekort is om 'beter' te presteren dan de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen. In 2024 presteerde Rotterdam 1,9% beter dan landelijk en in 2025 (o.b.v. voorlopige cijfers) 1,6%. De verwachting voor 2026 is nog steeds dat Rotterdam beter presteert dan het landelijk gemiddelde, maar wel 'minder beter' presteert dan 2024 en 2025. Uitgangspunt voor de berekening van het BUIG-saldo is dat Rotterdam 1,3% beter presteert dan het landelijk gemiddelde. Voor 2027 wordt uitgegaan dat Rotterdam net zo goed presteert als het landelijk gemiddelde (wat een daling betekent van 1,4% t.o.v. 2026). - Om het BUIG-tekort te dekken wordt vanuit de algemene middelen een toevoeging gedaan aan de BUIG-reserve. In de Voorjaarsnota 2025 / Begroting 2026 is voor het jaar 2026 een toevoeging begroot van € 20,4 mln (daarbij is uitgegaan van een reserve omvang van € 25 mln). Door het kleinere BUIG-tekort hoeft minder toegevoegd te worden. In 2027 wordt voor het BUIG-tekort een toevoeging voorgesteld om te reserve te laten uitkomen op € 25 mln. - Belangrijke voorwaarde voor het kunnen realiseren van de ambities in dit scenario is een gelijkblijvend budget voor ondersteuning/begeleiding naar werk.	9,6	-9,3			
28	Onvermijdelijk	Werk en inkomen	Vrijval reserve 'Breed Offensief'	Om een extra impuls te geven aan instroom van banen met loonkostensubsidie (garantiebanen) is in 2025 extra ingezet op communicatie. Hiervoor is een onttrekking begroot van € 122K vanuit de bestemmingsreserve Breed Offensief. Deze reserve was gevormd vanuit ontvangen Rijksgelden ontvangen in 2024 en heeft als einddatum 31-12-2025. De werkelijke lasten in 2025 waren circa € 40K lager waardoor ook een lagere onttrekking benodigd is. Het voorstel is om het resterende bedrag van deze reserve vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.	0,0				
Totaal					90,4	-4,6	0,3	-2,2	0,5

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
29	Zorgdomein	Zorg, welzijn en wijkteams	Lobbyreeks Zorg	Bij de Begroting 2023 is een stelpost opgenomen voor een verwachte extra bijdrage van het Rijk als tegemoetkoming in de financiële tekorten voor het zorgdomein (Wmo en Jeugdhulp): • 2024: € 20 mln • 2025: € 40 mln • 2026 e.v. € 60 mln De voorgaande jaren zijn hier diverse rijksbijdragen op afboekend waardoor de restant stelpost op dit moment € 38,3 mln structureel bedraagt. Het begrotingsprogramma ZWW is momenteel al belast met de volgende taakstellingen: " Er is vooralsnog geen zicht op feitelijke extra rijksbijdragen. Gegeven bovenstaande taakstellingen is het niet realistisch te veronderstellen dat de Lobbypost binnen het begrotingsprogramma ZWW kan worden opgelost."	-3,9	-38,3	-38,3	-38,3	-38,3
30	Zorgdomein	Zorg, welzijn en wijkteams	Jeugdhulp Lokaal en regionaal	Bij de kosten van lokale jeugdhulp is er sprake sterk van toenemende kosten. Deze leiden tot een structureel tekort van € 19 miljoen in de begroting. De redenen hiervoor zijn: 1. Autonome groei jeugdhulp - Landelijk is een autonome groei op Jeugdhulp zichtbaar, zowel in volume als zorgwaarde. De autonome groei is erkend in het advies van de commissie van Ark, maar niet volledig gecompenseerd in de structureel extra Rijks gelden voor Jeugdhulp. Door maatschappelijke ontwikkelingen - zoals prestatiedruk - groeit de Jeugd GGZ vraag, die al fors onder druk stond met hoge wachtlijsten. 2. Afbouw regionale specialistische Jeugd GGZ door opbouw knooppunten in de wijk - Vanuit de nieuwe inkoop 2023 is gestart met de opbouw van vernieuwende jeugdhulpinzet door middel van knooppunten. Het doel is het ombuigen van (1) de groeiende Jeugd GGZ vraag en de (2) vele huisartsverwijzingen naar lichtere jeugdhulp en preventie. Na de ontwikkeljaren 2023 en 2024, zien we dat sinds medio 2025 de knooppunten volledig werkzaam zijn. Hierdoor stijgen de kosten door meer jeugdigen én intensievere zorg. 3. Verplaatsen aanbod van regionale inkoop naar lokale inkoop - Voor een betere sturing op de aansluiting onderwijs en jeugdhulp, zijn met de nieuwe inkoop 2023, de onderwijsgerichte dagprogramma's van regionale inkoop naar lokale inkoop verplaatst. Sinds 2023 stijgen de lokale kosten van de lokale jeugdhulp door hogere instroom (en niet per se door duurdere zorg). - Door de groeiende vraag naar onderwijsgerichte daghulp, heeft de verplaatsing van het aanbod niet geresulteerd tot een daling van kosten bij de regionale jeugdhulp in verhouding tot de kostenstijging lokale jeugdhulp.	-13,0	-54,0	-65,0	-81,0	-95,0
Totaal					-16,9	-92,3	-103,3	-119,3	-133,3

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
31	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Beheer van de stad	Baggeren	De gemeente Rotterdam is wettelijk verplicht de watergangen in eigen beheer op diepte te houden. Ook heeft de gemeente de plicht om bagger van de waterschappen te ontvangen. Deze verplichtingen zijn vastgelegd in de Keur van de drie waterschappen die binnen ons grondgebied actief zijn: - Waterschap Hollandse Delta (schouwcyclus: eens per 8 jaar); - Hoogheemraadschap van Delfland (eens per 8 jaar); - Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK, eens per 10 jaar). Het baggerproces is door de verscheidenheid aan variabelen complex. Daardoor varieert de hoeveelheid te verwerken bagger. Niet baggeren is geen reële optie, omdat de gemeente daarmee niet voldoet aan regelgeving en afspraken met waterschappen. Ook kan de veiligheid in het geding komen, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. <u>Rekening houdend met de schouwcyclus zijn in 2026 reeds baggerwerkzaamheden uitgesteld. Desalniettemin is er sprake van een tekort van 3 mln.</u>	-3,0				
32	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Beheer van de stad	Knelpunt begraven en cremieren	De activiteiten begraven en cremieren kennen een structureel financieel knelpunt van circa 370K. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere prijsstijgingen dan de begrotingsindexatie. Met een lage kostendekkendheidspercentage maakt de verordening begraven en cremieren ook onderdeel uit van het traject batenoptimalisatie. Hierin zijn meerdere scenario's uitgewerkt om de kostendekkendheid te verbeteren door tarieven met een extra percentage bovenop CPI te laten stijgen. Voorgesteld wordt om de hogere baten baten van het begraven en cremieren deels aan te wenden om het financiële knelpunt op te lossen. Afhankelijk van het gekozen scenario in het traject batenoptimalisatie is er dus ook sprake van een oplossing/meevaller voor dit knelpunt. Doordat daar nog geen duidelijkheid over is, is in onderstaand overzicht nog geen oplossing/meevaller opgevoerd.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
33	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Beheer van de stad	CO2-heffing afvalverbranding	Met ingang van 2026 is een nationale CO2-heffing van toepassing geworden op de verbranding van afval. Lange tijd was nog onduidelijk hoe hoog het tarief precies zou uitpakken. Inmiddels is dit wel duidelijk en is er ook een doorkijk te maken t/m 2030. In 2026 moet rekening gehouden worden met een CO2-heffing over de stromen fijn huishoudelijk afval, grof huishoudelijk afval en veegvuil dat optelt tot ongeveer € 1,25 mln. De oppeenvolgende jaren loopt de nationale CO2-heffing verder op tot in 2030 naar verwachting € 16,7 mln. Dat is uiteraard wel afhankelijk van de hoeveelheid aangeleverde tonnen afval.	-1,3	-3,8	-7,7	-12,0	-17,0
34	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Beheer van de stad	Lachgascilinders	Sinds januari 2023 valt lachgas onder de Opiumwet. Een goede stap met het oog op de gezondheid. Maar de gemeente vindt de uitwerking hiervan terug in de openbare ruimte. Gebruikers dumpen de lachgascilinders in grote hoeveelheden in parken, op straat en in afvalcontainers. De gevolgen, risico's en extra kosten zijn groot. Sinds 1 augustus 2023 neemt de gemeente lachgascilinders in bij de milieuparken. Voor het opruimen van de vele gedumpte lachgascilinders in de buitenruimte wordt de inzet van een gespecialiseerd bedrijf opgeschaald en gaat de gemeente, naast de huidige inzet van milieuecontroleurs, met medewerkers van Schone Stad lachgascilinders opruimen. De afgelopen jaren is hier ook budget voor vrijgemaakt in afwachting van eventuele compensatie vanuit het Rijk. Deze compensatie is niet gekomen en op 21 januari 2025 werd bekend dat ook de uitkomst van een bodemprocedure was dat de risico's en kosten voor lachgascilinders bij gemeenten blijven liggen. De kosten van deze bijstelling zijn opgebouwd uit kosten voor personeel (3,7 FTE) en verwerkingskosten. De gesprekken met AVR over de verwerkingskosten van lachgascilinders in het restafval zijn nog gaande en kunnen nog oplopen. Laatst genoemde kostenpost zit niet in deze bijstelling en is opgenomen als kwantificeerbaar risico in de risicoparaagraaf. Voor de periode 2024-2026 is er jaarlijks € 1,1 mln ter beschikking gesteld voor deze werkzaamheden. Uit de realisatiecijfers van 2025 blijkt dit niet meer voldoende te zijn en dient derhalve het budget opgehoogd te worden.	-0,7	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
35	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Beheer van de stad	Verhogen afvalstoffenbelasting	Met het wegvallen van de eerder voorgenomen plasticnorm en plasticheffing is er alternatieve dekking gevonden voor de landelijke €567 mln aan baten via onder andere een verhoging van de afvalstoffenbelasting (asb). Dit betreft een belasting op het afval dat verbrand wordt in de afvalverbrandingsinstallaties (AVI's). De asb moet niet verward worden met de CO2 heffing (dit betreft een heffing op de CO2 uitstoot die voortkomt uit verbranding van afval). Met ingang van 2028 wordt de afvalstoffenbelasting verhoogd van €39,70 (2025) naar €90,21 (2028) per ton. Het verschil van €50,51 per ton is voor dit knelpunt vermenigvuldigd met de hoeveelheid restafval die is aangeleverd bij AVR in 2025 (ruim 182.000 ton) als referentie. Het daadwerkelijke tonnage afval dat bij AVR wordt aangeleverd is aan de ene kant afhankelijk van de bevolkingsgroei en aan de andere kant van het effect van maatregelen die afvalpreventie tot gevolg zouden moeten hebben en een betere afvalscheiding.			-9,2	-9,2	-9,2
36	Onvermijdelijk	Stedelijke ontwikkeling	Baten realisatiestimulans	In 2025 is de Realisatiestimulans in het leven geroepen. In deze regeling wordt € 7.000,- per start bouw (betaalbare) woning aan de gemeente toegekend. Daarnaast zijn er nog bepaalde opslagen in de regeling. Deze regeling loopt van 2026 tot en met 2030 waarbij er in jaar x wordt aangevraagd over de start bouw van het jaar ervoor. Voor het NPLV-gebied Rotterdam-Zuid zijn in aanloop naar inwerkingtreding van deze regeling op 24 juni 2025 bestuurlijke afspraken getekend tussen minister Keijzer en wethouder Zeegers waarin is vastgelegd dat de in NPLV-gebied via start bouw opgehaalde middelen via de realisatiestimulans ook worden ingezet in NPLV-gebied. In 2025 kwam dit uit op een bedrag van 6,8 miljoen die aan de bestemmingsreserve doorbouwfonds is toegevoegd. De overige (nog te) ontvangen 5,4 miljoen in 2025 wordt ingezet voor projecttekorten van gebiedsontwikkelingen Excelsior en Brainpark I (ontstaan door de korting die Rijk heeft toegepast o.b.v. de realisatiestimulans bij toekenning van de gebiedsbudget-subsidie). De verwachte baat per jaar voor 2026 en verder laat zich moeilijk inschatten. De gemeente is afhankelijk van de investeringsbereidheid van externe partijen. De afgelopen collegeperiode was de ambitie startbouw van 3.500-4.000 per jaar te realiseren verdeeld over verschillende prijssegmenten. De Realisatiestimulans wordt alleen uitgekeerd voor woningen in het betaalbare segment. Gelet op diverse maatschappelijke transities wordt het werkveld van gebiedsontwikkeling steeds complexer. Daar komt voor de komende periode nog bij dat netcongestie zeer bepalend gaat zijn voor de startbouw van projecten en ook aankomende regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit kan een remmende werking hebben. Op basis van de huidige planvoorraad en de geconstateerde problemen is het aannemelijk dat de gemiddelde bouwproductie de komende vier jaar zakt tot onder de 3.000 woningen per jaar. De inschatting voor 2025 (bouwproductie >4.000 woningen) is dat dit leidt tot een Realisatiestimulans van € 8,0 mln. Bij een realisatie van <3.000 woningen zou dit bij gelijkblijvende uitgangspunten jaarlijks tot een baat van € 5,5 mln leiden. Dit is echter met de nodige onzekerheid omgeven. Naast bovengenoemde onzekerheden geldt bijvoorbeeld bij het Rijk ook op>op. Ongeacht de daadwerkelijke hoogte van het bedrag per jaar zullen bij de inzet/besteding van de middelen altijd de bestuurlijke afspraken in het kader van besteding in NPLV-gebied in acht moeten worden gehouden. Het is logisch hiervoor de handreiking van het Rijk te volgen en de middelen in een bestemmingsreserve/fonds te plaatsen en in te zetten voor woningbouw, bijvoorbeeld via het doorbouwfonds. Besluitvorming over aanwending van deze middelen voor 2026 en verder moet nog plaatsvinden.	5,5	5,5	5,5	5,5	
37	Knelpunten met keuze in dekkingsbron	Stedelijke ontwikkeling	Voorbereidingskosten gebiedsontwikkelingen (Oostflank)	Mede vanwege het financieel beeld van de gemeente is er in de exploitatiemiddelen minder ruimte dan voorheen voor het financieren van (de verkenningfase en verdiepingfase, en daarmee het opstarten, van) gebiedsontwikkelingen. In het verleden werden vergelijkbare grote strategische gebiedsontwikkelingen gedekt vanuit de investeringsmiddelen (IFR), bijvoorbeeld M4H, Het Tj, Hart van Zuid. Door aanpassingen in het BBV en gemeentelijke investeringskaders zijn de mogelijkheden daartoe nu beperkt. De huidige exploitatiemiddelen voor het uitvoeren van gebiedsontwikkelingen zijn dus ten eerste niet berekend op het financieren van dergelijke grote gebiedsontwikkelingen (omdat dit in het verleden dus ook niet noodzakelijk was) en ten tweede staan deze al behoorlijk onder druk omdat de jaarlijkse middelen vanaf 2025 zeer fors afgenomen zijn ten opzichte van de middelen in 2022, terwijl de projecten alleen maar complexer worden (transities, Goede Groei, participatie). Daarom is bij de VJR/25 een tijdelijke oplossing (2025 en 2026) geboden voor de Alexanderknoop en de Esch (2x 2 mln vanuit de investeringsmiddelen, terwijl dit onder de huidige noemer geen investeringen meer zijn). Het biedt echter geen oplossing voor het structurele tekort. Voor de lopende gebiedsontwikkelingen in de Oostflank en M4Hs hebben we op dit moment de opgave goed in beeld. Mogelijk betekent de vaststelling van de uitvoeringsstrategie omgevingsvisie nog een aanvullende opgave op de middellange termijn. <u>Inhoudelijke onderbouwing</u> De gemeente is verantwoordelijk voor regie op de woningbouwopgave in onze stad. Over de meerjarige opgave hebben we afspraken gemaakt met het Rijk, de Provincie en de regio over de te realiseren woningbouwaantallen tot 2040. Daarnaast hebben we specifiek voor de Oostflank een bestuursovereenkomst getekend, waarin woningbouwrealisatie is gekoppeld aan financiering van de nieuwe stadsbrug, station en OV-lijn. Dat maakt dit dekkingsvoorstel zowel financieel, als qua planning gezien onvermijdelijk en daarmee tevens een zeer urgent knelpunt binnen bestaand beleid. Het tekort heeft betrekking op de voorbereiding van grote gebiedsontwikkelingen, waarbij de gemeente de regie heeft om te komen tot de benodigde producten conform ons BRO: masterplan, stedenbouwkundig plan, inclusief onderbouwende onderzoeken zoals milieu-onderzoeken, mobiliteitsstrategie, ontwikkelstrategie, energiestrategie, uitwerking groen- en waterstructuur enz. Ingewikkelde ontwikkel- en transformatielocaties vragen om regie van de gemeente en structurende keuzes op het niveau van het hele gebied. Deze werkzaamheden kunnen we niet bij ontwikkelende partijen neerleggen of onze kosten anterieur verhalen. Dat is pas aan de orde op het moment dat er sprake is van concrete bouwplots. Daarnaast vragen deze ontwikkelingen gezien hun lange looptijd ook extra inzet en (beperkte) investeringen in placemaking, leefbaarheid en ondersteuning van sociaal-maatschappelijke initiatieven. Deze middelen zijn in de reguliere begrotingen van SO en MO niet voorzien. Op dit moment bevindt zich de grootste (financiële) opgave in grote gebiedsontwikkelingen in de Oostflank van de stad: voortzetting Stadionpark, masterplan De Esch in samenhang met stadsbrug, masterplan Alexanderknoop en vanaf 2027 GAD/masterplan omgeving Kralingse Zoom. De grote gebiedsontwikkeling M4H wordt gedekt uit Goede groei middelen. En ook Hart van Zuid krijgt daar een bijdrage uit, maar dat is onvoldoende voor de doorontwikkeling naar Centrum van Zuid conform de ambitie uit omgevingsvisie en Koers op Zuid. Gezien de sterk gekrompen budgetten en de grote omvang van het knelpunt zien we geen mogelijkheden om dit binnen bestaande budgetten op te lossen. Zonder extra middelen zullen we moeten prioriteren en faseren in een aantal grote gebiedsontwikkelingen, zoals Merwe4Havens, Hart van Zuid, Feyenoord City, De Esch, Alexanderknoop en Kralingse Zoom. Dit heeft tot gevolg dat we de met het Rijk afgesproken woningbouwaantallen niet gaan halen en we onze ambities moeten bijstellen. Voor Merwe4Havens hebben we de kosten gedekt met de goede groei middelen. Mogelijkzoud zou de nog te ontvangen realisatiestimulans vanuit het Rijk een deel van de kosten kunnen dekken. Tegelijkertijd is de omvang hiervan onzeker, zijn	-1,6	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Totaal					-1,3	-4,1	-17,3	-21,6	-32,1

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
38	Knelpunt bestaand beleid	Algemene middelen	Nieuwe jaarschijf vervangingsinvesteringe n RIM	Vervangingsinvesteringen Ieder voorjaar wordt er een nieuwe jaarschijf toegevoegd aan de meerjarenraming. Deze bijstelling van 8,5 mln komt overeen met de aanvullende middelen die nodig zijn om vervangingsinvesteringen te blijven doen voor de investeringen die jaarlijks worden gedaan uit de reguliere investeringsruimte. Wordt deze begrotingsclaim niet gehonoreerd, dan loopt de gemeente het risico dat er op termijn onvoldoende dekking zal blijken te zijn voor de kapitaallasten die voortvloeien uit reeds benomen investeringscalculaten. Het zal tevens een rom zetten op nieuwe investeringscalculaten.					-8,6
39	Knelpunt bestaand beleid	Dienstverlening	Optimaliseren klantcontactcentrum	Bij de vorming van het Klantcontactcentrum (KCC) per 1-1-2024 als onderdeel van de gemeente en het budget dat voor deze afdeling beschikbaar is gekomen uit de clusters, is van een aantal uitgangspunten uitgegaan, waarin later omissies zijn geconstateerd (o.a. door het hoger uitvallen van de CAO 2023 en de herwaardering van de functie call-agent). Bij de Voorjaarsnota 2024 zijn deze omissies incidenteel opgelost, maar is er structureel nog steeds een tekort. Het risico is dat het servicelevel en de bereikbaarheid van de eerstelijns telefonie daalt en dit gaat ten koste gaan van de (on)tevredenheid van Rotterdammers over de dienstverlening van de gemeente. Het volume aan vraag is niet door het jaar heen hetzelfde. Er zijn pieken en dalen, onder andere veroorzaakt door (on)voorzien gemeentelijke producten en diensten, zoals belastingen. Gemiddeld genomen is circa 134 fte formatie aan call-agents nodig om het jaarlijkse volume van telefonie op te kunnen vangen met dezelfde tevredenheid onder Rotterdammers.	-0,4	-1,2	-2,7	-2,8	-2,8
40	Knelpunt bestaand beleid	Dienstverlening	Ondersteuning wijken	In het onderdeel Wijken is structurele formatieuitbreiding nodig op 4 functies, namelijk teamleider wijkraadcoördinatoren, wijkraadcoördinator, wijkondersteuner en coördinator integriteit wijkraden. De functies van wijkraadcoördinator en wijkondersteuner zorgen gezamenlijk voor de professionele ondersteuning van de wijkraden. De wijkraadcoördinator is meer gericht op coaching, advisering en 'griffie-achtige' werkzaamheden voor de wijkraad. De wijkondersteuner doet de administratieve ondersteuning voor de Wijkraad. Op grond van aangenomen moties door de raad (en de wijkraden zelf) is de capaciteit op wijkraadcoördinatoren tot en met 2026 met inzet van tijdelijke middelen verhoogd met 4,5fte. Dit is grotendeels gebaseerd op de keuze om terug te gaan van 3 wijkraden per coördinator naar 2 wijkraden per coördinator, wat nodig is gezien de workload om zowel de secretarisrol als de coachende en adviserende rol optimaal te kunnen invullen. Wijkraadcoördinatoren zijn onafhankelijk gepositioneerd binnen de organisatie, waarmee tegemoet is gekomen aan de vraag om de positie en de rol van de wijkraadcoördinatoren middels een onafhankelijke ondersteuningsstructuur in te vullen (conform de op 5 juni aangenomen motie 'Een beetje hulp is meer waard dan een lange preek'). Hierdoor ontstond de noodzaak om het team op een andere manier aan te sturen dan voorheen en is 1 fte voor de Teamleidersrol nodig. Voor de administratieve ondersteuning (wijkondersteuner) id door opheffing van het aantal wijkraadcoördinatoren 1,5 fte nodig (1 ondersteuner op 3 wijkraadcoördinatoren). Hiernaast mist de wijkradenorganisatie op dit moment een coördinator integriteit (1fte). De binnen het cluster ingestelde coördinator integriteit houdt zich bezig met de ambtelijke integriteit binnen het cluster, en heeft geen ruimte om ook de (wijk)bestuurlijke integriteit op te pakken.	-0,3	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
41	Knelpunt bestaand beleid	Zorg, welzijn en wijkteams	Mantelzorgparkeren	Veel mantelzorgers komen met de auto naar de persoon die zij verzorgen. De parkeerkosten die zij hierdoor maken worden als blijk van waardering door de gemeente vergoed via de mantelzorgparkeervergunning. De vergunning kan worden aangevraagd door mensen die in het bezit zijn van een CIZ-indicatie of een Wmo-beschikking en die wonen in een gebied in Rotterdam waar betaald parkeren geldt. De vergunning is gekoppeld aan het adres van de verzorgde persoon en kan door meerdere mantelzorgers worden gebruikt. De kosten voor de mantelzorgvergunning (6 cent per eenheid van 10 minuten) worden door cluster SB doorbelast aan MO afdeling Preventie & Welzijn en komen ten laste van het budget voor Informele Zorg en Ondersteuning (IZO), meer specifiek het budget voor de mantelzorgwaardering. Het tarief dat wordt doorbelast wordt tijdens de begrotingsbehandeling door de raad vastgesteld. In de afgelopen jaren zijn de doorbelastingen voor deze regeling sterk opgelopen; van € 50.000 een aantal jaar geleden naar € 167.946 in 2022, € 218.368 in 2023, € 331.096 in 2024 naar circa € 500.000 in 2025. De prognose voor de kosten in 2026 is € 700.000. De verwachting is dat dit bedrag in de komende jaren zal blijven stijgen vanwege beslissingen inzake parkeerbeleid (uitbreiding gebieden). Het in totaal beschikbare budget voor mantelzorgwaardering is € 848.422. Dat budget is vooral voor het mantelzorgcompliment (Rotterdamcamp en € 40 OV tegede) bedoeld. In 2023 is op verzoek van de raad het aantal uren per vergunning uitgebreid van 500 uur naar 750 uur gratis parkeren per jaar (Motie "Waardering voor de parkerende mantelzorgers" (22bb008214). Dat betekende uiteraard meer doorbelaste kosten. Daarnaast zorgen de veranderingen die zijn doorgevoerd in het betaald parkeren in de stad ook nog tot stijgingen van de doorbelastingen aan MO. De afgelopen jaren is het aantal gebieden waar betaald moet worden voor parkeren stapsgewijs uitgebreid. Daarnaast zijn in veel wijken waar al betaald moest worden voor het parkeren de uren waarop betaald moet worden uitgebreid en zijn ook de gehanteerde parkeertarieven verhoogd. Onvoorzien en dus ook eerder niet besproken bijeffect van dit parkeerbeleid is de sterk opgelopen doorbelasting van de kosten naar MO (IZO). Wanneer deze bijstelling niet wordt toegekend heeft dit gevolgen voor het mantelzorgbeleid. Als dit niet wordt opgevangen door het budget voor de mantelzorgwaardering (opvangen heeft als direct gevolg dat we minder mantelzorgcomplimenten kunnen uitdelen) dan loopt de financiering van belangrijke pijlers in de mantelzorgondersteuning zoals Logeershuis de Buren of de ondersteuning van jonge mantelzorgers via het programma 'You never care alone' gevaar. Mantelzorgers vervullen een belangrijke rol in samenleving. Daarom koesteren en ondersteunen we mantelzorgers.) (We willen geen nee verkopen aan kwetsbare Rotterdammers die de zorg en ondersteuning echt niet kunnen missen. Maar de gemeente kan dit niet alleen. We moeten zorgdragen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. Daarbij geldt wel dat -indien mogelijk- eerst een beroep wordt gedaan op het eigen sociale netwerk van familie, vrienden, mantelzorgers en vrijwilligers voordat professionele hulp wordt ingeschakeld. Deze urgentie vraagt om betrokkenheid en bewustzijn bij de Rotterdammers.)	-0,7	-0,8	-0,9	-1,0	-1,1
42	Knelpunt bestaand beleid	Zorg, welzijn en wijkteams	Schoolmaatschappelijk werk (SMW) en voorschoolmaatschapp elijk werk (VSMW)	De aanbieders schoolmaatschappelijk werk (SMW) en voorschoolmaatschappelijk werk (VSMW) geven al een aantal jaren op een rij aan dat zij niet meer uitkomen met de door de gemeente gehanteerde gesubsidieerde kostprijs per gerealiseerd uur. De gemeente heeft uiteindelijk ingestemd met het laten uitvoeren van een onafhankelijk tarievenonderzoek. Dit onderzoek zou moeten uitwijzen of de door de gemeente gehanteerde gesubsidieerde kostprijs robuust is t.o.v. de landelijk gehanteerde tarieven voor vergelijkbare activiteiten. Inmiddels heeft het bureau dat het onderzoek uitvoert haar eindrapport opgeleverd en het berekende reële tarief per uur valt fors hoger uit dan de door de gemeente gehanteerde gesubsidieerde kostprijs per uur, [REDACTED]. Het onderzoek is niet bindend verklaard dus er volgt nog een proces met de schoolbesturen PO, VO en MBO (mede opdrachtgevers SMW) en de aanbieders (VSMW) om tot een gedragen besluit over het herijkte tarief (VSMW) te komen. De verwachting is echter dat de kosten van SMW fors zal stijgen op het moment dat we het huidige volume SMW (inclusief SMW in schoolzorgteams) dat afgelopen jaar opnieuw is vastgesteld met de schoolbesturen wensen te behouden. Dit volume is nodig gebleken om niet alleen door te kunnen verwijzen naar zorg/hulp maar ook vroegtijdig te signaleren, af te stemmen over de vervolgstappen in het schoolzorgteam en lichte ondersteuning te kunnen bieden om doorverwijzing naar zorg/hulp en/of naar passend onderwijs en in het ergste geval thuiszitten van leerlingen te voorkomen.		-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
43	Knelpunt bestaand beleid	Zorg, welzijn en wijkteams	Kinder- Tiener- en Jongerenwerk	Recent onafhankelijk onderzoek naar de kostenprijs van een FTE kinder-, tiener- en jongerenwerk (verzamelnaam: jeugdwerk) laat zien dat het gehanteerde gemeentelijke tarief niet kostendekkend is. Een bijstelling van het tarief is noodzakelijk. Gemeentelijke startkostenprijs FTE jeugdwerk: €83.4000 (gebaseerd op de in het bestek gepubliceerde kostenprijs) Gemeentelijke kostenprijs FTE jeugdwerk na indexatie (2023, 2024, 2025): €96.000. Kostenprijs FTE jeugdwerk uit recent onafhankelijk onderzoek (dec 2025): €106.000 Verschil van €10.000 per FTE = 1,5 miljoen. Hiervoor is binnen de huidige begroting geen dekking. Het totaal aantal aanbestede FTE jeugdwerk: 153,5 FTE, verdeeld over de 14 Rotterdamse gebieden. Onderstaande mutatie betreft 4 jongerenhubs buiten de welzijnsopdracht Hcol de Stad. Binnen deze opdracht zijn er 30 jongerenhubs gerealiseerd waarbij het jaarlijks budget per jongerenhub €100.000 is. Met deze mutatie trokken we het budget van onderstaande 4 jongerenhubs gelijk met dat van de 30 jongerenhubs binnen de welzijnsopdracht. 3 jongerenhubs uit de Wijkakkoord hebben structureel een tekort van € 30.000 per hub. In de claim bij de VJR23 is uitgegaan van een jaarlijks budget van €70.000 per hub. Dit budget blijkt niet kostendekkend te zijn. Een totaaltekort van €90.000 kan niet structureel gedekt worden vanuit huidige begroting. College heeft in 2025 besloten een 34ste jongerenhub in de Tarwewijk te realiseren. Hier is geen dekking voor geregeld. Benodigd budget: €100.000 per jaar.	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7

44	Knelpunt bestaand beleid	Veilig	Nautische regie (Havenmeester Stadswater Rotterdam) en nautisch toezicht (boa's domein 2)	Sinds 2021 wordt het Programma Opgeve Gebruik Water als bestuurlijke opdracht uitgevoerd. Onderdeel van deze opdracht is het organiseren en borgen van de nautische regietaak op het stadswater en de gemeentelijke kades. Het betreft al het vaarwater in Rotterdam waar niet de (Rijks)Havenmeester Rotterdam namens het rijk en de gemeente nautisch beheerder is. Vanuit het Programma Opgeve Gebruik Water wordt als nautische regietaak de wettelijke taak van (functioneel) vaarwegbeheerder uitgevoerd. Deze taak is sinds de zelfstandigheid van het Havenbedrijf in 2004 blijven liggen. Vanuit het Programma Opgeve Gebruik Water is deze taak sinds in 2020 opnieuw opgepakt. De nautische regietaak houdt onder meer in het bestemmen en inrichten van vaarwegen, havenbekkens en kades, het voeren van ligplaatsenbeleid en het afgeven van ontheffingen en vergunningen voor gebruik van het vaarwater. De borging van de nautische regietaak is de afrondende taak van het Programma Opgeve Gebruik Water. De borging vindt plaats door het opzetten en inrichten van de nieuwe figuur van Havenmeester Stadswater Rotterdam. De nieuwe figuur van Havenmeester zal onder mandaat van het college van burgemeester en wethouders de nautische regietaak gaan uitvoeren. Wethouder Lansink-Bastemeijer heeft in de staf Buitenruimte van 8 juli 2025 SO en SB verzocht om hiervoor een borgingsvoorstel te maken. Het betreft 4 fte. structureel en 100k materieel budget om de regietaak definitief te laten landen binnen SO. Deze capaciteit is opgebouwd uit de Havenmeester (0,5 fte. FSK13), beleidsadviseurs (3 fte. FSK11-12) en juridische advisering (0,5 fte. FSK12). Deze formatie is momenteel geen onderdeel van de formatie van SO. Hier zal conform Sturen op omvang een proces voor moeten worden uitgelopen om te bezien of de formatie binnen SO of het concern kan worden gealloceerd. Dekking voor de formatie is er nog niet aangezien het een wettelijke taak is die weliswaar structureel is, maar de afgelopen jaren of niet of incidenteel is ingevuld. Onder de nautische regietaak valt ook het maken van kaders voor nautisch beheer. Nautisch beheer is een wettelijke taak en betreft de vlotte en veilig afwikkeling van het scheepvaartverkeer. Belangrijk onderdeel van nautisch beheer is nautisch toezicht en nautische handhaving. Op dit moment wordt door Stadsbeheer Toezicht & Handhaving op jaarbasis 0.4 fte. nautische handhaving ingezet. Deze capaciteit wordt ingezet vanuit het Milieuteam van Stadsbeheer Toezicht & Handhaving. Op 1 juli 2025 heeft het college van burgemeester en Wethouders de Prioriteringsagenda Handhaving 2025-2026 vastgesteld. Deze agenda legt vast voor welke taken de handhavingcapaciteit van Stadsbeheer wordt ingezet. Eén van de prioriteiten uit de agenda is Nautisch toezicht. De doelen van nautisch toezicht zijn het bevorderen van veilig vaargedrag, het voorkomen en aanpakken van illegale situaties op het water en daarmee het versterken van de regietaak op het water. Extra capaciteit voor nautisch toezicht is nodig om meer heterdaadkracht op het water te organiseren, een hogere pakkans voor onveilig vaargedrag en illegale en onveilige situaties op het water voorkomen en aanpakken. Extra nautisch toezicht is ook noodzakelijk voor het realiseren van de ambities uit de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas (door de gemeenteraad vastgesteld in februari 2025), de Wateratlas de Rotte (is in de maak), de Wateratlas de Schie (is in planning) en voor het gebruik van het water van de Rijnhaven als zwermwater en voor de recreatievaart. Het werkgebied van het stadswater kan effectief worden gepatrouilleerd in een rooster met een capaciteit van 8 fte. nautische handhavers. Dit betekent een uitbreiding van 0.4 fte. naar 8 fte. nautische handhavers met daarnaast een teamleider en administratieve ondersteuning (in totaal 9,92 fte.). Voor de loonkosten is gerekend met de integrale kostprijs van een handhaver, deze is inclusief kosten teamleiding en ondersteuning. De claim bevat ook middelen voor nautische uitrusting en materieel.	-1,1	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
45	Knelpunt bestaand beleid	Stedelijke ontwikkeling	Wijkgericht werken mobiliteit	In de huidige en nieuwe werkwijze van WAZ en wijkgericht werken heeft Mobiliteit een groot tekort aan capaciteit om hier de juiste aandacht aan te geven, uit de afgelopen collegeperiode weten we dat circa driekwart van alle actiepunten van heel SO bij Mobiliteit lag en dit heeft de afdeling zwaar onder druk gezet. In een eerdere retrace is er 700k budget voor WAZ vrijgemaakt voor ROA en MOB, dit betreft uitvoeringsbudget en geen middelen voor capaciteit. Met de invoering van de wijkakkoord nieuwe stijl (2026-2030) wordt duidelijk dat de benodigde impact op de afdeling Mobiliteit structureel is. Elke wijk (39) kent naar verwachting één of meer mobiliteitsopgaven met meerdere afspraken eronder die cyclisch kunnen worden aangevuld zodra eerdere afspraken zijn afgerond. De werkdruk is hierdoor permanent en structureel stijgend. De rol van Mobiliteit verandert van een voornamelijk inhoudelijke adviesrol naar een integrale, trekkende en coördinerende rol. Eigen analyse binnen de afdeling leidt tot de capaciteitsbehoefte van de komende jaren Daarbij zijn verschillende analyses gemaakt qua impact omdat nog onbekend is hoeveel opgaves we op ons bordje krijgen, van een conservatieve analyses tot hoge impact, inclusief afdelingsverstijgende rol bij de opgavetrekker. Deze analyse leidt tot een capaciteitsvraag van 8-18 fte. In dit format wordt uitgegaan van 15fte, incl de meebeweegsystematiek. Gezien een inlooptijd en wervingsperiode is voor 2026 50% van het bedrag genomen. Er is in dit knelpunt geen rekening gehouden met kosten voor investeringen voortvloeiend uit de wijkopgaven. Hiervoor moet op basis van de opstart van de nieuwe vorm in 2026 een beeld ontstaan en zal mee moeten worden genomen in de coalitievorming.	-1,1	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
46	Knelpunt bestaand beleid	Stedelijke ontwikkeling	Gratis OV AOW en kinderen	De huidige coalitie kiest ervoor Gratis OV aan te bieden aan AOW-ers en kinderen (4-11). In de begroting 2026 is daarvoor 8,6 mln gereserveerd. Dit bedrag wordt in de huidige situatie al overschreden. Omdat het gebruik van Gratis OV in de komende jaren naar verwachting blijft toenemen wordt het tekort jaarlijks groter. De kosten voor 2025 zijn bekend. We gaan ervan uit dat de indexatie van de OV tarieven wordt opgevangen door de reguliere indexatie in de begroting. Voor 2026 wordt een toename in gebruik van 5% voorspeld voor gratis OV voor ouderen (75% van het totale bedrag), en geen toename voor kinderen. Omdat het gratis OV ouderen het merendeel van de kosten betreft gaan we daarom uit van een gemiddelde stijging in gebruik van 3% op het totaalbedrag. Ook voor de komende jaren is de aanname een gemiddelde stijging in gebruik van 3%. In de voorjaarsretrace van 2025 is dit knelpunt eerder ingediend. Voor 2025 en 2026 is dit knelpunt - van toen € 1,2 mln per jaar - toegekend. Voor 2025 als onvermijdelijk, voor 2026 als knelpunt bestaand beleid. Voor 2026 is daarmee voor 1,2 mln dekking uit de algemene middelen beschikbaar, maar deze dekking vervalt voor de jaren erna. Het resterende knelpunt voor 2026 van € 200k kan vanwege de beperkte omvang gedekt worden uit het autoluwfonds. Ook deze dekking vervalt voor de jaren erna omdat het autoluwfonds na 2026 ophoudt te bestaan.		-1,7	-2,0	-2,3	-2,6
47	Knelpunt bestaand beleid	Werk en inkomen	Versterken maatschappelijke veiligheid	Het team "Specialistische Dienstverlening" geeft in het kader van de uitvoering van de Participatiewet persoonsgerichte begeleiding aan ex-gedetineerden en is gericht op de aanpak van multi-problematiek. De dienstverlening is breder dan alleen de Participatiewet. Het team voert voor deze doelgroep ook werkzaamheden uit voor andere clusters, o.a. de aandachtsgedrag, schulden en publieke dienstverlening (identiteitspapieren verstrekken e.d.) De huidige doelgroep ex-gedetineerden heeft naast het detentieverleden (meervoudige) sociale en psychologische problematiek, vaak in combinatie met schulden, een licht verstandelijke beperking (LVB) en gedragsproblematiek o.a. in de agressieregulatie. Dit risicoprofiel wordt nog verhoogd door onberekenbaar gedrag en lidmaatschap van diverse criminele groepen. En vaak ook groepen die onderling met elkaar in conflict zijn geraakt. Ook geradicaliseerde en teruggekeerde uitreizigers behoren tot de doelgroep. Om deze dienstverlening op een goede en veilige manier uit te kunnen voeren worden verschillende specialismen ingezet zoals maatschappelijke werkers, psychologen, jobcoaching (nazorg). Daarnaast wordt in het kader van het veiligheidsvraagstuk en de screening van werkzoekende capaciteit ingehuurd. Aan de dienstverlening wordt invulling gegeven vanuit de gemeentelijke locatie [REDACTED] deze is prikkelaar en exclusief voor de doelgroep opgezet. De afgelopen jaren is de bekostiging hiervan binnen de begroting van Werk & Inkomen opgelost. Met de aflopende budgetten, de groeiende doelgroep ex-gedetineerden en de toenemende risico's ten aanzien van de veiligheid van onze medewerkers, kan dit niet meer zomaar intern worden opgelost. Daarnaast is de werklocatie enkel ingericht volgens het protocol Veilige Publieke Dienstverlening, waarbij enkel fysieke agressie wordt ingedekt, maar waarin geen rekening is gehouden met onvoorspelbaar gedrag, of wapengeweld. Dit vraagt om aanpassingen, zodat de veiligheid van medewerkers, van collega's en van de burgers van Rotterdam gewaarborgd kan blijven. Bij de voorjaarsnota 2025 heeft het college incidenteel voor 2025 en 2026 middelen hiervoor vrijgemaakt. Voor de nieuwe collegeperiode zijn hier geen middelen voor beschikbaar. Om specialistische dienstverlening aan ex-gedetineerden op een verantwoorde en veilige manier te kunnen continueren zijn er vanaf 2027 aanvullende financiële middelen nodig voor: - 8 extra fte (schaal 10) - 200.000 voor de inhuur van kennis en kunde ten aanzien van het veiligheidsvraagstuk.		-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

48	Knelpunt bestaand beleid	Werk en inkomen	Werkstation op Zuid	Onderzoek en signalen van de Ombudsman Rotterdam laten zien dat veel Rotterdammers vastlopen in een versnipperde, domeingerichte dienstverlening. De zogenoemde 'lokettenjungle' leidt tot onderbenutting van voorzieningen, verlies van vertrouwen in de overheid en het verder uit beeld raken van mensen met problemen op meerdere leefgebieden, zoals financiën en gezondheid. Het Werkstation op Zuid is in maart 2024 gestart om hier een fundamenteel ander antwoord op te geven: één fysieke plek waar Rotterdammers die een uitkering aanvragen worden gezien en gehoord, en waar ondersteuning op het gebied van werk, financiën, zorg en maatschappelijke ondersteuning samenkomt. Op het werkstation zijn verschillende medewerkers vanuit vraagwijzer, wijkteams, werk & inkomen en geldplein, fysiek aanwezig om invulling te geven aan deze integrale dienstverlening. Een essentieel verschil met de eerdere werkwijze is dat we aan de voorkant investeren. De dienstverlening start nu direct bij de aanvraag van een uitkering, in plaats van pas na toekenning van de uitkering. Ook de aanvragers die uiteindelijk geen recht heeft op een uitkering, blijft in beeld. Met hen wordt een integraal gesprek gevoerd en waar nodig wordt direct ondersteuning ingezet richting werk, andere inkomensvoorzieningen en zorg. Dit voorkomt escalatie van problemen en onnodige instroom in zwaardere trajecten. Daarnaast is het bereik vergroot. We bereiken nu Rotterdammers die zich voorheen niet zelfstandig bij een loket zouden hebben gemeld en anders buiten beeld bleven. Specifiek bij het geldplein zien we een substantiele toename van hulpvragen door deze nieuwe werkwijze. Het werkstation op Zuid is als experiment tot op heden uitgevoerd binnen bestaande budgetten aangevuld met tijdelijke middelen. De doorontwikkeling van dit experiment zal in 2027 nog incidenteel extra kosten met zich mee brengen, als gevolg van een tijdelijke situatie waarin twee dienstverleningsconcepten naast elkaar bestaan. Daarnaast zal er tijdelijke extra capaciteit nodig zijn als gevolg van de toename aan hulpvragen door deze nieuwe werkwijze. Voor 2027 worden er extra kosten gemaakt voor de volgende functies: - Poortregisseurs (5 fte) - Klantregisseurs (geldplein) (7 fte) Het ambtelijk voornemen is dat het experiment na 2027 omgezet wordt naar een integraal dienstverleningsconcept voor alle mensen die in Rotterdam een uitkering aanvragen op grond van de Participatiewet. Het wordt aan een volgend college overgelaten zich hierover uit te spreken. Dit integrale dienstverleningsconcept voor de hele stad kan vanaf 2028 binnen de bestaande budgetten en formatie, en daarmee kostenneutraal, uitgevoerd worden. Wanneer dit knelpunt bestaand beleid niet wordt gehonoreerd betekent dit wel dat de integrale dienstverlening op Zuid eind 2026 zal worden beëindigd.		-1,1			
Totaal					-5,3	-14,2	-15,0	-15,5	-24,5

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
49	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving	Voorschoolse Educatie voor kinderen in armoede (bijdrage aan Onderwijsbeleid)	Vanaf 2026 komen ook ouders met een inkomen tot 110% WSM die niet in het NPRZ-gebied wonen in 2026 t/m 2028 in aanmerking voor gratis voor- en vroegschoolse educatie (geen gelijke kansen). De uitbreiding kost jaarlijks €2.400.000. De helft hiervan wordt vanuit de portefeuille Onderwijs gedeekt en de andere helft vanuit de portefeuille Armoede en Schulden. De financiering van deze uitbreiding is voor de duur van 3 jaar. De reeks begint in 2028 lager in verband met schooljaren. Het deel dekking Onderwijs (1,2mln) voor de in 2026 gestartte uitbreiding is er in principe wel. (onder voorbehoud bezuiniging rijksmiddelen). Echter door wegvallen van budget Armoede (1,2mln) loopt de continuïteit van deze interventie gevaar.				-1,2	-1,2
50	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Inburgering	Bij de VJR23 is als gevolg van een verhoogde taakstelling en beter beeld op de uitvoering van de wet inburgering meerjarig een claim ingediend en toegekend op de wet inburgering. Voor het Intakeloket betreft dit o.a. een deel op matching huisvesting van statushoudersaanwoningen. Dit wordt zowel voor tijdelijke als permanente huisvesting in Rotterdam ingezet en sinds 2025 is er een forse herhuisvestingstaak bij gekomen als gevolg van de Silja. Deze gehoeerde claim destijds was incidenteel met een aflopend karakter. In 2026 is er sprake van een grote terugval van €-1.101.250. We zien in de praktijk dat met name door inzet van deze professionals de taakstelling wederom in 2025 is behaald. Het schakelen tussen corporaties, COA en tijdelijke huisvestingsvormen, vraagt veel inspanningen. De statushouders zelf zijn niet in staat doorgaans zelf de verhuisbewegingen te maken. Daarbij wordt er ook coördinatie gevoerd op de beschikbare woningen zodat de gezinssamenstelling en woonvorm zo efficiënt mogelijk gematched wordt. De rijksmiddelen zijn van meet af ontoereikend geweest om voldoende uitvoeringscapaciteit te kunnen bekosten om daarmee de wettelijke taken uit te kunnen voeren. Daarnaast blijkt dat 60 % van de gezinsmigranten een extra begeleidingsjaar nodig te hebben om op B1 niveau in te burgeren. Beide aanleidingen, zowel onvoldoende formatie als de langere benodigde begeleidingsduur hebben geleid tot een wachtlijst. Het knelpunt loopt in 2030 af op basis van de verwachting dat de wachtlijst gezinsmigranten dan afgenomen is.	-1,2	-2,8	-2,8	-2,5	-2,5
51	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Samenleven	De afgelopen collegeperiode (2022-2026) heeft het college jaarlijks ca. € 6 mln. gereserveerd voor Samenleven. Dit is ten goede gekomen aan de realisatie van het actieplan Samenleven in een Stad (2024-2027). Dit budget is inclusief een intensivering van € 3 mln vanuit het coalitieakkoord vorig college. Vanaf 2027 valt deze intensivering van € 3 mln weg, terwijl het huidige beleid nog wel doorloopt en het ambitieniveau ongewijzigd blijft. Hierdoor ontstaat een structureel financieel knelpunt, voor de uitvoering van het beleid op het terrein van discriminatiebestrijding, inclusie en emancipatie. Tegelijkertijd is sprake van een maatschappelijke ontwikkeling waarin het aantal meldingen en signalen van discriminatie al jaren toeneemt en de aard van discriminatievraagstukken complexer wordt, onder meer door polarisatie en spanningen in de samenleving. Dit leidt tot een toenemende vraag naar ondersteuning, preventie en opvolging vanuit de gemeente. Zonder aanvullende middelen kunnen bestaande activiteiten slechts gedeeltelijk worden voortgezet, wat risico's met zich meebrengt voor de continuïteit van de aanpak en het behalen van de beleidsdoelen.		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
52	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Kinderopvang plus	Bij de Voorjaarsnota 2025 is een structurele claim ingediend van € 1 mln om voor kinderopvang plus de uitbreiding van locaties en de ophoging van de kostprijs te kunnen bekosten. De spelregels van de Voorjaarsnota lieten het niet toe om een knelpunt bestaand uit beleid meerjarig te honoreren na 2026 in verband met de komst van het nieuwe college. Er is daarom een eenmalige toekenning van €1.000.000 euro uit de Voorjaarsnota 2025 aan Kinderopvang Plus gedaan. Voorstel is om een deel van dit bedrag als kasschuif te verwerken en het eenmalige bedrag te verdelen over de jaren 2026 en 2027 (zie format 108 kasschuif) en per 2028 de dekking van de subsidieregeling/ophoging kostprijs en de beoogde uitbreiding van locaties alsnog te realiseren. Toelichting: Het budget voor 2026 is eenmalig opgehoogd met € 1 mln. Deze ophoging is toegekend op basis van de ophoging van de kostprijs per kindplek en een verwachte uitbreiding van locaties door de stad vanaf 2026 en verder. Hoewel deze ophoging extra ruimte creëert, blijft de uitbreiding van de plusopvang in de praktijk een uitdaging. Dit hangt samen met de tijdelijke aard van de ophoging van middelen, waardoor structurele zekerheid bij de kinderopvangaanbieders ontbreekt. De beleidskaders KO+ en BSO+ worden in 2027 omgezet naar een subsidieregeling, waarin zowel ruimte wordt gemaakt voor de hogere kostprijs als voor de gewenste uitbreiding van het aanbod (dekkend voor de hele stad). Voor structurele dekking voor die subsidieregelingen per 1-1-2028 voeren we dit knelpunt bestaand uit beleid op per 2028.			-1,0	-1,0	-1,0
53	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Taal Volwassenen	Uit recent PIAAC-onderzoek blijkt dat 36% van de Rotterdammers beschikt over beperkte basisvaardigheden. Dit betekent dat meer dan een derde van de inwoners niet dezelfde kansen heeft als anderen in de stad. Dit uit zich onder andere in een grotere kans op werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting. Deze cijfers onderstrepen de noodzaak om het huidige beleid op het gebied van basisvaardigheden ten minste op het huidige niveau te continueren. Door de besluitvorming in de VJN 2024, waarin het college vanaf 2027 structureel € 2,5 miljoen heeft bevestigd, is dit echter niet langer mogelijk. Daarnaast is er sprake van een landelijke korting van 10% op de SPUK-middelen. Deze combinatie leidt tot een terugval van 25% in het aantal te realiseren trajecten basisvaardigheden en daarmee tot een verminderde maatschappelijke impact.		-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
54	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Individuele Inkomensvoet (IIT)	De Individuele Inkomensvoet (IIT) is een toeslag voor inwoners die langdurig moeten rondkomen van een laag inkomen. Het verstrekken van de IIT is verplicht (Participatiewet). Gemeenten hebben vrijheid in het bepalen van de criteria en hoogte. In Rotterdam zijn de criteria langdurig laag inkomen (minimaal 1 jaar) en geen zicht op inkomensverbetering. De hoogte van de IIT was lange tijd 120 euro per jaar. Dit bedrag is per 1 juli 2025 verhoogd naar 200 euro voor alleenstaanden zonder kinderen (+/- 10.000), 300 euro voor alleenstaanden met kind(eren) (+/- 7.100), 350 euro voor een paar zonder kinderen (+/- 1.200) en 450 euro voor een paar met kind(eren) (+/- 3.000). Er is hiervoor tot halverwege 2027 hiervoor budget, vanaf dan niet meer. Als er geen middelen worden bijgeplaat, dan is het risico dat we terug moeten naar de oude bedragen. Door het verlagen van de hoogte van de IIT ontstaat er een 'jojo-beleid' wat het beeld geeft van een onbetrouwbare overheid. Het vertrouwen in de overheid door deze doelgroep is laag en er is de afgelopen jaren juist geïnvesteerd in het vergroten van het vertrouwen en het bereik. Het basisebedrag van 120 euro voor alle categorieën is gedeeltelijk in de begroting. Voor de ophoging zijn de middelen tot 1 juli 2027 opgenomen in de begroting. De reeks hieronder betreft alleen de hierboven genoemde ophoging vanaf 1 juli 2027.		-1,5	-2,9	-2,9	-2,9
55	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	AOW- en jeugdtoegod	Het Aow-tegoed en het Jeugdtoegod zijn gemeentelijke toeslagen voor respectievelijk Aow-gerechtigden met een laag inkomen en kinderen waarvan de ouders een laag inkomen hebben en heeft als doel participatie te bevorderen. We weten dat mensen met weinig geld zich vaker onttrekken aan participatie in de samenleving. Wanneer je weinig geld hebt, bezuinigt je vaak als eerste hierop. Het betreft een eigen gemeentelijke regeling die niet verplicht is in het kader van een wet. Jaarlijks wordt door de gemeenteraad een verordening hiervoor vastgesteld. Het jaar loopt van 1 maart tot 1 maart. Aow-tegoed Vanaf 2025 is het bedrag van het Aow-tegoed 475 euro. Voorgaande jaren was het 450 euro. Bij het bepalen van de hoogte van de gemeentelijke aanvullende inkomensondersteuning wordt gebruik gemaakt van de minima effectrapportage van het het Nibud. Deze toeslag maakt het voor deze doelgroep mogelijk deel te nemen aan de maatschappij. Hoe lager de toeslag hoe minder participatie mogelijk is. Er zijn middelen tm 2027 voor het uitvoeren van het bedrag van 475 euro. Gebaseerd op 13.600 gebruikers wordt het knelpunt 340.000. Jeugdtoegod Voor kinderen tussen 4 en 12 jaar geldt een bedrag van 300 euro en kinderen/jongeren vanaf 12 tot 18 jaar 850 euro. Het tegode-jaar loopt van 1 maart tot 1 maart. Per 2026 zijn de inkomensgrenzen voor deze groep gelijkgetrokken naar 130% WSM. Voor deze hoogte van de bedragen met deze inkomensgrenzen zijn middelen beschikbaar tm 2027. Om jojo-effect te voorkomen, met als gevolg wantrouwen richting overheid, zou je ook na 2027 deze bedragen en deze inkomensgrenzen willen vasthouden. - Om de inkomensgrens bij het Kindtegoed op 130% WSM te houden is jaarlijks 855.000 euro nodig. (bij geen middelen, valt de grens terug naar 110%) Dit bedrag is gebaseerd op 2.850 gebruikers - Om het kindtegoed op 300 euro te continueren is jaarlijks 315.000 euro nodig. (bij geen middelen, zakt het bedrag terug naar 275 euro). Dit bedrag is gebaseerd op 12.600 gebruikers - Om het jeugdtoegod op 850 te continueren is jaarlijks 3.160.000 euro nodig. (bij geen middelen, zakt het jeugdtoegod naar 500 euro). Dit bedrag is gebaseerd op 9.028 gebruikers. Totaal In totaal gaat dit om 4.670.000 euro per jaar (340.000 + 855.000 + 315.000 + 3.160.000). Mocht het college deze middelen niet toekennen, dan moet het bedrag vanaf 2028 omlaag. Door het verlagen van dit bedrag ontstaat een ongewenst 'jojo-beleid', wat ongewenst wantrouwen in de overheid tot gevolg heeft.			-4,7	-4,7	-4,7

56	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Subsidieregeling Armoede & Schulden	Voor het aanpakken van armoede en schulden heeft de gemeente de ondersteuning nodig van organisaties in de stad. Dit doen wij dmv de subsidieregeling Samen Sterk. Zij zijn laagdrempelig, staan dicht bij de burger, hebben het vertrouwen van de Rotterdammers met financiële problemen en kunnen snel handelen. Ook kunnen zij Rotterdammers voorbereiden en toeleiden naar dienstverlening van de gemeente. Zij zijn onze voelspriet in de Rotterdamse samenleving en bevinden zich in de zogenaamde haarvaten. De afgelopen jaren is er geïnvesteerd in deze samenwerking en dit heeft er ook toe geleid dat er ieder jaar meer organisaties zich met een aanvraag bij de gemeente melden. Deze organisaties bieden bijv. noodhulp, voedsel, budgetmaatjes, kleding of ondersteuning. Organisaties konden voor de duur van 2 jaar een subsidie aanvragen (2026 en 2027). Minder geld betekent minder organisaties die Rotterdammers met financiële problemen te maken hebben ondersteunen. De afgelopen jaren is de bereidheid te willen ondersteunen alleen maar toegenomen. De activiteiten van deze organisaties vullen de activiteiten van de gemeente goed aan. Daarnaast verstrekken we ook nog begrotingsubsidies aan organisaties die unieke noodzakelijke aanvullende dienstverlening/activiteiten aan Rotterdammers aanbieden.			-1,5	-1,0	-1,0
57	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Uitvoering armoede en schulddienstverlening	De afgelopen jaren is schulddienstverlening deels gefinancierd met tijdelijke middelen voor extra inzet op dit thema. De afgelopen jaren heeft er ook een omslag plaatsgevonden in schulddienstverlening waarbij er meer van de gemeente wordt verwacht. We moeten actief op zoek naar inwoners met schulden o.a. via vroegsignalering, er wordt van ons verwacht laagdrempelig te zijn en we moeten Rotterdammers actief begeleiden bij hun traject. Deze actieve houding waarbij we op zoek gaan naar Rotterdammers met schulden en samen met de inwoner een traject doorlopen, is niet meer weg te denken in schulddienstverlening. Dus in plaats van een intensivering op de oude werkwijze, i.e. het technisch schuldregelen, zijn we de definitie van schulddienstverlening breder gaan zien. Deze bredere definitie is niet meer weg te denken in schulddienstverlening en daarom is het cruciaal om de budgetten minimaal op het niveau van 2026 te houden.		-1,6	-1,6	-3,7	-3,7
58	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Digitale inclusie	De komende jaren zullen de digitalisering van de Rotterdammers en hen meenemen in AI via het AI lab onverminderd nodig zijn. Het jaar 2026 wordt gebruikt om het programma te borgen in de lijn. Dat zal betekenen dat een aantal "grote brokken" nog nodig blijven, denk hierbij aan het AI lab, de cursussen, de activiteiten van de bibliotheek, de subsidies aan partijen in de stad en Dreamspace. Bij een zorgvuldige borging bij andere afdelingen of clusters zal het aantal fte dat nodig is op termijn afnemen. Hierdoor wordt het knelpunt kleiner. Wij verwachten echter dat in 2027 en verder jaarlijks 2,6 miljoen nodig blijft om eea voort te kunnen zetten. (geïndexeerd)		-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
59	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Ouderenbeleid	De inzet voor ouderen betreft de vaste inzet vanuit het Rotterdamse Ouderenpakket (zoals eenzaamheidsbestrijding) en de inzet vanuit de actieagenda Goud voor Oud. In 2024 zijn tijdens de behandeling van de voorjaarsnota voor ouderen bezuinigingen ingeboekt. Door het verschuiven van middelen konden de bezuinigingen 2025 en 2026 worden opgevangen: de inzet vanuit de actieagenda Goud voor Oud kon voortgang vinden door het inzetten van GALA middelen en de bestemmingsreserve Bestrijding eenzaamheid ouderen. Echter de SPUK Gala loopt per 2026 af en de bestemmingsreserve is naar verwachting eind 2026 uitgeput, waardoor vanaf 2027 de middelen voor ouderen afnemen met jaarlijks € 1,7 miljoen. De € 3,2 miljoen die overblijven zijn onvoldoende om de huidige inzet voor ouderen te continueren. Het verdwijnen van inzet voor ouderen is vanwege de dubbele vergrijzing, het landelijke beleid dat inzet op langer zelfstandig wonen, de groeiende zorgkosten en de personeelstekorten in de zorg niet wenselijk. De inzet voor Ouderen bestaat nu zoveel mogelijk uit bewezen effectieve interventies, die bijdragen aan het inperken van de Wmo- en zorgkosten. De preventieve inzet voor ouderen levert een belangrijke bijdrage aan de beweging naar de voorkant, dus het is belangrijk dat die op peil blijft om hogere kosten te voorkomen. Daarom dienen wij een knelpunt in om structureel in te kunnen zetten op de continuïteit van de huidige inzet voor ouderen.		-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
60	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Aanpak overlastgevers op straat	In december 2025 is een intensivering van de aanpak van overlastgevers op straat vastgesteld. Hierbij is dekking vastgesteld voor de uitvoering hiervan in 2026, voor de dekking van de continuïteit van deze aanpak in 2027 en verder zijn geen middelen in de begroting opgenomen. Gezien de ernst van de overlast is het wenselijk om hiervoor structureel middelen op te nemen. De geraamde kosten conform het vastgestelde actieplan bedragen in 2027 en verder € 5,1 miljoen, opgebouwd uit inzet veldwerkers (€ 0,6 mln.), opvangplekken (€ 3,0 mln.), inzet handhaving (€ 1,02 mln.), programmamangers (€ 0,15 mln.) en thematische aanpak PGA (0,3 mln.)		-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
61	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Opvang niet-rechtshabende EU-migranten	In 2025 is na een positieve evaluatie besloten middelen vrij te maken om de in 2024 gestarte pilot opvang niet rechtshabende EU-migranten te continueren tot eind 2026. Voor 2027 en de jaren daarna zijn in de begroting geen middelen opgenomen om deze aanpak te continueren. De hiermee gemaakte kosten zijn € 4,0 miljoen per jaar. Indien de bijstelling niet gehonoreerd wordt eindigt de aanpak op 31 december 2026. Er is een constante stroom van dakloze EU-migranten die we aantreffen in de stad. Deze groep heeft geen recht op reguliere nachtopvang. Er worden per jaar tussen de 500 en 700 personen geholpen. In de tweede helft van 2026 vindt een evaluatie plaats op basis van de resultaten van de afgelopen 2 jaar (juni 2024-juni 2026) op basis waarvan besloten wordt om de pilot structureel voort te zetten. In dit kader vragen we extra middelen aan voor 2027, de financiering van latere jaren wordt betrokken bij de evaluatie.		-4,0			
62	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Continueren intensivering ICT verstoringen: Sorga en Bestelmodule	Binnen MO leunen de primaire processen, bestuurlijke verantwoording en dienstverlening aan Rotterdammers in toenemende mate op een beperkt aantal cruciale applicaties. Deze systemen vormen geen ondersteunende luxe, maar zijn randvoorwaardelijk voor het functioneren van het sociaal domein. Juist daardoor is zichtbaar geworden dat bij een aantal applicaties sprake is van structurele en onvermijdelijke knelpunten. Deze knelpunten ontstaan niet door incidentele tekortkomingen, maar door een combinatie van factoren: groeiende maatschappelijke opgaven, toenemende informatiebehoefte vanuit bestuur en politiek, hogere eisen aan security, betrouwbaarheid en continuïteit, én een IT-landschap dat zich snel ontwikkelt. Stilstand of minimale instandhouding is daarbij geen reële optie meer: systemen die niet structureel worden onderhouden en doorontwikkeld, vormen een direct risico voor dienstverlening aan de Rotterdammers. Bij verstoringen wordt dit risico onmiddellijk voelbaar. De informatievoorziening aan professionals en bestuur komt onder druk te staan, besluitvorming vertraagt en het kan zijn dat komt de dienstverlening aan kwetsbare Rotterdammers in het geding. Het gaat hier niet om extra's, maar om het borgen van continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening aan de Rotterdammers die het betreft. Sorga en Bestelmodule Naast de noodzakelijke aanpassingen is structureel €440.000 nodig om aan te sluiten bij technologische ontwikkelingen binnen het IT-landschap. Dit betreft zowel Sorga, als de Bestelmodule.		-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
63	Continuering intensiveringen	Armoede, schuldhulpverlening	Jongeren en Schulden (JES)	Betreft dienstverlening voor (kwetsbare) Rotterdamse jongeren met minimale aftoscapaciteit. Huidige dienstverlening loopt tot midden 2026. Jongeren met minimale aftoscapaciteit krijgen de mogelijkheid om in anderhalf jaar hun saneringskrediet (SK) in natura af te betalen, middels een tegenprestatie. Hierdoor ontstaat er bij de jongere snel rust en ruimte om te werken aan perspectief. De duur van dit SK is gelijk aan de duur van een regulier traject. De begeleiding van de jongere tijdens dit traject focust zich primair op het duurzaam oplossen van de financiële problematiek.		-0,6	-1,0	-1,0	
64	Continuering intensiveringen	Zorg, welzijn en wijkteams	Opvang kwetsbare ongedocumenteerden	Opvang kwetsbare ongedocumenteerden		-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
65	Continuering intensiveringen	Stedelijke ontwikkeling	Programma Rotterdamse verkeersas aanpak 2.0	De Rotterdamse Verkeersoverleg Aanpak is gestart tijdens het huidige college maar op dit moment - ook bestuurlijk - niet meer weg te denken. Daarom geven we deze behoefte nu al mee onder knelpunt bestaand beleid. Voor 2026: de RVA2.0 claimt in een uitgeknepen versie 1.6 miljoen, gedekt uit 3 ton budget (23-26) RVA en 1 miljoen Autoluw, waarbij de laatste 3 ton nog te vinden zijn in (realistisch te verwachten onderbestedingen). Voor 2027: claimen we 1.5 miljoen (5 ton aan uren, 1 miljoen aan materiële kosten) voor Stadsontwikkeling. Vanaf 2027 zijn er ook kapitaallasten te verwachten behorend bij investeringen van 3 miljoen (26 ev) deze kapitaallasten zijn opgenomen in het knelpunt SO. De uitvoering van de investeringen binnen het programma RVA hebben nu nog geen dekking. De bestaande middelen voorzien niet in de mogelijkheid van investeren en afschrijven aangezien deze niet structureel zijn. Voor een effectieve aanpak van de problematiek is investeren in 2026 noodzakelijk. Dit betekent dat er sprake moet zijn van structurele financiering van de kapitaallasten, beginnend met een bedrag van € 138k om in 2026 uitvoering te kunnen geven aan het programma zoals vastgesteld. Naast deze bedragen voor SO is er structureel 2.5 miljoen per jaar nodig om de Vliegende Brigade van SB op te zetten; vanaf het moment waarop dit specifieke budget wordt toegewezen duurt het vanwege werving en opleiding 1,5 jaar om deze brigade operationeel te maken. Dit verklaart de ingroei op dit knelpunt in 2026 en 2027. Vanuit onze rol als programmabeheerder voeren we dit nu ook op in dit format.	-0,5	-3,1	-4,3	-4,4	-4,5

66	Continuering intensiveringen	Veilig	Intensivering Weerbaarheid	De internationale veiligheidssituatie is de afgelopen jaren sterk verslechterd. Statelijke en niet-statelijke actoren bedreigen in toenemende mate de nationale veiligheidsbelangen van Nederland. Hybride dreigingen door statelijke actoren met kans op ontvoerting in Nederland is gegroeid. Ook moeten we rekening gaan houden met het scenario van langdurige en grootschalige stroomstoringen door hybride aanvallen. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de weerbaarheid van onze maatschappij te verhogen, wat om een stevige aanpak op lokaal niveau vraagt. Het zijn immers de inwoners van Nederlanders in onze wijken waar het vergroten van de weerbaarheid start. De inzet vanuit Directie Veiligheid is gericht op een weerbare samenleving en is daarmee ook onderdeel van het bredere concernbrede programma Weerbaarheid. Wat doen we hiervoor? Wijkweerbaarheid - Doorleefsessies in de wijk - Weerbaarheidsinitiatieven in de wijk faciliteren - Noodplannen faciliteren Vergroten van samenredzaamheid Inrichten van lokale noodsteunpunten Lokale campagne		-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	
67	Continuering intensiveringen	Veilig	Veiligheidspunt stadsgarderobe (Safe'R Spot)	De Safe'R Spot heeft zich bewezen als aanvullende ondersteuning in de nacht: - De Safe'R spot is een plek waar het uitgaanspubliek terecht kan na een vervelende ervaring of als er een gevoel van onveiligheid is. De Safe'R Spot wordt elke vrijdag en zaterdagavond- en nacht ingezet op het Stadhuisplein. Het betreft één fysieke locatie gerund door de Veilige Nacht. De bus wordt door de gemeente beschikbaar gesteld. - Overlast en geweldsincidenten nemen toe op het Stadhuisplein. De Safe'R Spot vergroot in dit gebied het toezicht en vormt een laagdrempelige manier om hulp te vragen. De meerwaarde van de Safe'R Spot is niet simpelweg in cijfers te vatten: De registraties van meldingen geven informatie (214 geregistreerde hulpacties in 2025), maar zijn door de relatief kleine aantallen nog niet te gebruiken voor sturing/duiding. De meldingsbereidheid op thema's zoals seksueel grensoverschrijdend gedrag is laag. We willen doelgroepen bereiken die normaliter minder snel hulp zoeken. Een laag aantal meldingen is dus geen betrouwbare graadmeter voor de ernst van het probleem. Extra investeren in de meldingsbereidheid kan mogelijk bijdragen aan verhoogd gebruik van de Safe'R Spot. Politie, horecastewards en handhaving geven aan dat de Safe'R Spot hen ontlast waardoor zij meer tijd over houden voor hun kerntaken. Personen die een luisterend oor of ondersteuning nodig hebben, kunnen zij overdragen aan de Safe'R Spot. - Bovendien draagt de Safe'R Spot bij aan subjectieve veiligheid: De aanwezigheid van de Safe'R Spot werkt normerend en vergroot de herkenbaarheid van hulp in de nacht, zeker in de bredere maatschappelijke discussie rondom de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte. Ook andere gemeenten tonen interesse in en volgen de aanpak met een zichtbaar, fysiek meldpunt in de nacht. Het initiatief heeft meermaals bijgedragen aan het genereren van media-aandacht voor grensoverschrijdend gedrag/veiligheid in het nachtleven. - Met de samenwerking met de Veilige Nacht investeert de gemeente in een jonge, lokale organisatie die aantoonbaar is gegroeid in professionaliteit en positie binnen het Rotterdamse uitgaansleven. De afgelopen twee jaar zijn zij gegroeid van onbekende naam tot kennispartner in het Rotterdamse nachtleven. Deze opgebouwde expertise, netwerken en werkwijze vormen een basis om verder te professionaliseren en de samenwerking met ons en onze partners te versterken.		-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	
68	Continuering intensiveringen	Veilig	Controleren druglabs hennepwekerijen	We verzorgen met deze middelen opleidingen/trainingen van gemeentelijk personeel (buitendienst), extra inzet in manuren (die niet gedekt worden uit bestaande middelen) t.b.v. opvolging geven aan signalen van mogelijke drugsproductie in woningen. Daarnaast is er geld nodig voor de doorontwikkeling en implementatie van detectiemiddelen. Dit doen we in samenwerking met politie eenheid Rotterdam. Tevens financieren we hiermee MMA (Meld Misdaad Anoniem) campagnes signaalherkenning door burgers (drugsproductie in stedelijk gebied) en de communicatiecampagne "denormaliseren drugsgebruik"		-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	
69	Continuering intensiveringen	Veilig	Pleinstewards	Intensivering uit huidige coalitieakkoord met als doel om overlast op straat tegen te gaan door inzet Pleinstewards. Ze dragen bij aan betere signalering, lossen diverse overlast zelf op en zijn als professionals zichtbaar voor bewoners en ondernemers in de openbare ruimte. We zijn erg tevreden over deze inzet: het is een waardevolle toevoeging aan het toezicht in de wijken, blijkt ook uit een evaluatie die hierop is uitgevoerd. Ze slagen erin de-escalenderend op te treden, mede door hun laagdrempelige manier van contact leggen, en zetten breed in op uiteenlopende vormen van overlast. Andere professionals (zoals bijvoorbeeld handhavers) worden ontlast door de inzet van de pleinstewards. Zij weten in een vroeg stadium overlast te voorkomen waardoor de inzet van bijvoorbeeld handhavers niet nodig is; ze zijn flexibel inzetbaar en hun diensten eindigen later dan die van de handhavers; ze merken problemen op die andere professionals nog niet hebben gezien en weten die, mede dankzij de korte lijnen met de veiligheidsregisseurs, naar de juiste professionals door te zetten. Pleinstewards voorkomen uiteenlopende vormen van overlast: jeugdoverlast, verkeersoverlast, overlast door personen met onbegrepen gedrag, vuil op straat, etc.		-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	
70	Continuering intensiveringen	Veilig	Actieprogramma meer grip op arbeidsmigratie	Het actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie' is in de begroting te vinden onder: Doel: Veilige stad Wat doet de gemeente? (rotterdam.nl). De gemeenteraad heeft met de Voorjaarsnota 2025 de financiering van dit integrale actieprogramma EU-arbeidsmigranten tot en met 2027 vastgesteld. Het voortzetten van de integrale aanpak is essentieel om verschillende redenen: 1. Arbeidsmigranten zijn in Rotterdam een onmisbare groep 2. Arbeidsmigratie staat landelijk hoog op de politiek-bestuurlijke agenda (Regeerakkoord) 3. Rotterdam fungeert als koplopergemeente en beïnvloedt beleid en wetgeving 4. Innovatieve oplossingen zijn nodig om beter grip op arbeidsmigratie te krijgen			-1,4	-1,4	-1,4	
71	Continuering intensiveringen	Werk en inkomen	Continuering intensieve begeleiding statushouders (Participatiewet)	Het knelpunt gaat om de voortzetting van de aanpak begeleiding statushouders; dit betreft een intensivering die is gestart door het college in 2018 en door het vorig college is doorgezet in de daaropvolgende jaren tot en met 2026. Daar zijn door het vorig college bovendien nog middelen aan toegevoegd als gevolg van de hogere huisvestingstaakstelling vanuit het Rijk. Sinds 2018 werken we dus met deze intensivering voor statushouders met lagere caseloads, specialistische instrumenten en specialistische consultants. Dit is van belang gezien de combinatie van inburgering en participatie extra aandacht vraagt, maar ook vanwege de lagere leeftijd en daarmee het potentieel en het (langdurigheids)risico van de statushouders in de bijstand. Verder zien we ook dat de huisvestingstaakstelling statushouders nog steeds behoorlijk hoog is. Om ook alle statushouders die er jaarlijks bijkomen voldoende aandacht te kunnen geven zijn aanvullende middelen nodig. Zonder deze middelen kan het huidige beleid niet worden voortgezet, zal de uitstroom van deze doelgroep achterblijven en zullen we afscheid moeten nemen van deskundig personeel. De dienstverlening voor de groep statushouders is in 2025 opnieuw ingericht conform de denkwijze van de Herijking dienstverlening Participatiewet die voor de gehele doelgroep al was doorgevoerd. Met deze herijking wordt, met de beschikbare middelen, de meest effectieve dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden geboden door de meeste capaciteit in te zetten op Rotterdammers die een reële kans maken om uit te stromen. Hiernaast wordt bij deze doelgroep ook doelbewust gekozen voor parttime werk en deze uren uit te breiden naarmate de inburgering vordert.		-4,7	-4,7	-4,6	-4,6	
72	Continuering intensiveringen	Werk en inkomen	Arbeidsmarktaanpak RAP-SRF	Met het Rotterdams Arbeidsmarkt Perspectiefonds (RAP) en het Scholingsfonds Rijnmond (SFR) beschikken we over twee effectieve arbeidsmarktinstrumenten die in de afgelopen jaren hun waarde hebben bewezen. Dit is ook vastgesteld in externe evaluatieonderzoeken (SEOR, Ecorys). Met deze instrumenten zorgen we voor hogere arbeidsmarktparticipatie (minder uitkeringsontvangers), meer inzet op leven lang ontwikkelen (om-, her- en bijscholing van werkenden en werkzoekenden) en het verminderen van personeelstekorten in maatschappelijk cruciale sectoren en economische transities. Uit regionale arbeidsmarktanalyses blijkt dat, er door de structurele krapte, ook de komende 4 jaar behoefte aan dit instrumentarium blijft bestaan. Ook de op arbeidsmarkt-onderwijs gerichte adviezen van de 'Denktank nieuwe Rotterdamse economie' en het Opgaveteam Rotterdamse Arbeidsmarktagenda (RAA) pleiten hiervoor. Het ambtelijk advies is dan ook om deze aanpak te continueren en door te ontwikkelen. De financiering van beide instrumenten loopt echter tot en met 2026. Om beide instrumenten de komende collegeperiode te kunnen voortzetten is € 2,5 mln. per jaar nodig (€ 2 mln. voor RAP en € 500k voor SFR).		-2,5	-2,5	-2,5	-2,5	
Totaal						-1,7	-39,2	-47,0	-49,8	-49,9

Nr	Categorie	Begrotingsprogramma	Onderwerp bijstelling	Toelichting bijstelling	2026	2027	2028	2029	2030
73	Kasschuif	Cultuur	Kasschuif Tijdelijke huisvesting Centrale Bibliotheek	2026 en medio 2029 wordt de Centrale Bibliotheek aan de Hoogstraat grootschalig vernieuwd. Tijdens deze vernieuwing kunnen er op de Hoogstraat bibliotheekdiensten worden aangeboden. Daarom wordt vanaf 25 januari de tijdelijke locatie aan de Librijesteege in gebruik genomen. Om de tijdelijke centrale bibliotheek mogelijk te maken wordt in de jaren 2026 t/m 2029 via de reguliere subsidie aanvullende middelen ter beschikking gesteld. Het betreft o.m. middelen om de hogere kostendekkende huur en aanvullende exploitatiekosten te kunnen dekken. Deze middelen zijn reeds toegekend en in het financiële meerjarenbeeld verwerkt. Eind 2025 is de definitieve kostendekkende huur voor de Librijesteege berekend. De belangrijkste wijziging is de aanpassing van de termijn waarin de investering in de Librijesteege wordt afgeschreven, van 3,5 jaar naar 3 jaar. Dit leidt ertoe dat de huur iets stijgt in de eerste drie jaar (2026 t/m 2028), maar lager is in het laatste jaar (2029). In totaliteit zijn er daarom	-0,1	-0,1	-0,1	0,2	0,0
74	Kasschuif	Cultuur	Niet activeerbare kosten Collectiecentrum Rotterdam 2026	Gemeente Rotterdam werkt aan de vervanging van Erfgoeddepot Metaalhof. Metaalhof is met een leeftijd van 45 jaar aan het einde van haar levensduur en is eigendom van gemeente Rotterdam. Ter vervanging wordt nu Collectiecentrum Rotterdam ontwikkeld. Collectiecentrum Rotterdam is een erfgoeddepot voor de Rotterdamse instellingen die de erfgoedcollectie van gemeente Rotterdam beheren (Museum Rotterdam, Wereldmuseum, Maritiem Museum, Archeologie Rotterdam) en potentieel ook het Natuurhistorisch Museum Rotterdam en het Nationaal Museum van Wereldculturen. Op 2 oktober 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de start van de ontwerpfase en hiervoor het benodigde krediet ter beschikking gesteld (25bb006890). In dit raadsvoorstel is ook melding gemaakt van de niet activeerbare kosten. Dekking hiervoor is geregeld in de Voorjaarsnota 2025. Tot en met 2029 worden kosten gemaakt voor verhuisvoorbereiding. De oplevering van het gebouw is naar verwachting eind 2029. . Omdat het in de verschillende collecties van gemeente Rotterdam om grote hoeveelheden objecten gaat, moet hiermee zo spoedig mogelijk gestart worden, zodat de werkzaamheden bij de verhuizing in 2030 afgerond zijn. Het betreft ca. 350.000 objecten van gemeente Rotterdam die naar het nieuwe collectiecentrum moeten worden verhuisd en daarop voorbereid. Maritiem Museum Rotterdam en Museum Rotterdam hebben de kosten voor de werkzaamheden laten calculeren door een extern bureau. Stofvrij maken van de collectie is hierin de grootste kostenpost, omdat dit arbeidsintensief is. Door de leeftijd van het huidige depot en de oude klimaatinstallaties, heeft zich stof opgebouwd in Metaalhof. Dit moet worden verwijderd, voordat de objecten naar een nieuw (schoon) depot kunnen worden verhuisd.	-0,7	0,2	0,2	0,2	0,0
75	Kasschuif	Zorg, welzijn en wijkteams	Kasschuif Kinderopvang Plus	Er is een incidentele toekenning van € 1 mln euro voor 2026 uit de VJN25 voor Kinderopvang. Een deel van dit bedrag moet als kasschuif worden verwerkt om de lasten in 2027 te kunnen dekken. Bij de Voorjaarsnota 2025 is een structurele claim ingediend van € 1 mln om de uitbreiding van locaties en de ophoging van de kostprijs te kunnen bekostigen. De spelregels van de Voorjaarsnota lieten het niet toe om een knelpunt bestaand beleid te honoreren na 2026 in verband met de komst van een nieuw college. Deze ophoging is toegekend op basis van de kostprijsverhoging per kindplek en een verwachte uitbreiding van locaties door de stad vanaf 2026 en verder. Hoewel deze ophoging extra ruimte creëert, blijft de uitbreiding van de plusopvang in de praktijk een uitdaging. Dit hangt samen met de tijdelijke aard van de ophoging van middelen, waardoor structurele zekerheid bij de kinderopvangaanbieders ontbreekt en Daarnaast speelt de krapte op de arbeidsmarkt en beperkingen in de beschikbare huisvesting een belemmerende rol. Met een kasschuif, waarmee we het toegekende miljoen gelijk willen verdelen over de jaren 2026 en 2027, kunnen we een langere tijd overbruggen en	0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
76	Kasschuif	Stedelijke ontwikkeling	Kasschuif baten erfpachtproject	Het erfpachtproject is vanaf de aanschrijving aan de eerste groep erfpachter (circa 230) in de verdraging gegaan. Door de onrust die de eerste aanbestedingen teweeg hebben gebracht is er langdurig beraad over nieuw beleid. Dit nieuwe beleid is vastgesteld op 18 december 2026. Tot het moment van deze vaststelling is er vanuit het erfpachtproject geen aanbod meer verzonden. Na aanleiding van het aangepaste beleid moet er eerst een periode worden ingezet voor een herstelactie met betrekking tot de eerste groep van 230 erfpachters. Daarna kan het erfpachtproject van start met batch 2. Dit is naar verwachting in de loop van het tweede kwartaal 2026. Vanwege de lange periode van aanbod tot passeren zal het grootste gedeelte van de baten uit batch 2 niet meer in 2026 vallen. Vooral nog is de verwachting dat de baten alleen verschuiven naar de toekomst. Wanneer de eerste resultaten binnen zijn kan een inschatting worden gemaakt van de totaal verwachte baten. Pas op dat moment zal een eventuele begrotingswijziging worden ingediend. De verwachte kasschuif is nu gebaseerd op de laatste planning voor het erfpachtproject, waarmee rekening is gehouden met aantal beschikbare FTE en de ingeschatte behandelings	-25,3	-6,5	-10,5	14,1	28,3
Totaal					-25,6	-6,8	-10,4	14,5	28,3

Aflopende fondsen en reserves

1.	Duurzaamheidstransitiebudget (Energietransitie)
Om Rotterdam bestendig te maken voor de toekomst en de klimaatdoelstellingen te realiseren is een bijdrage van de gemeente Rotterdam nodig aan de klimaatopgave vanwege 1) onvoldoende uitvoeringsmiddelen vanuit het rijk, 2) geen materiele en investeringsmiddelen vanuit het rijk en 3) de noodzaak voor extra inzet om de gecommiteerde klimaatdoelstelling van 55% CO2-reductie en 50% minder gebruik primaire abiotische grondstoffen in 2030 te behalen (Afdoeningsbrief klimaatambities 2030, 25bb005473 en onderzoek DCMR). 1) Onderzoeksbureaus CE Delft en AEF hebben in 2021 (update in 2023) de benodigde middelen berekend voor gemeenten voor de uitvoering (personele kosten) van klimaat- en energiebeleid, resulterend in CDOKE-middelen. Het rijk maakt deze middelen onvoldoende vrij en geeft geen structurele zekerheid (reeks onvoldoende oplopend, regeling voor 2027 nog onbekend, vanaf 2030 staat de reeks op 0 in de rijksbegroting). 2) De DCMR heeft berekend dat de huidige inzet onvoldoende is om de doelstellingen in de opgave te behalen. Juridisch onderzoek wijst uit dat gemeenten aansprakelijk kunnen worden gesteld bij onvoldoende beschermen van de bevolking tegen klimaateffecten. 3) Daarnaast is aanvullend budget nodig voor materiele kosten en investeringskosten, zoals maatregelen, subsidies, onrendabele delen businesscases en maatregelen binnen de gemeentelijke organisatie. Om komende periode weer flexibel in te kunnen spelen op cofinancieringskansen is flexibel programmabudget nodig voor het gehele concern. Al twee collegeperiodes heeft een bestemmingsreserve bewezen een effectief instrument te zijn, juist in transities waar inspelen op actuele ontwikkelingen nodig is. Concern auditing heeft beide reserves positief beoordeeld. Onderzoek wijst dat minimale huidige inzet afgelopen periode 75 mln. vroeg. Om daarnaast in te kunnen spelen op nieuwe kansen is zeker 25 mln. budget nodig om nieuwe programmering in te kunnen zetten. De doorrekening van het Klimaatactieplan Rotterdam (KAR) bewijst dat met de huidige inzet de doelstellingen succesvol zijn behaald. Het continueren van de huidige brede inzet is efficiënt en effectief, infrastructuur en capaciteit is nu opgebouwd waardoor voortzetting schaalvoordeel oplevert: elke extra euro gaat direct naar Rotterdammers in plaats van naar nieuwe opstart- en organisatiekosten. Dankzij het DTB gaven we grote stedelijke opgaven een impuls, zoals walstroom, verduurzaming haven, duurzame mobiliteit en (stad-)logistiek, verduurzaming vve's, circulariteit en verduurzaming eigen vastgoed (voorbeeldfunctie gemeente) en spelen we in op actuele ontwikkelingen als netcongestie. Daarnaast bevorderen projecten het verdienvermogen voor de stad, de werkgelegenheid voor Rotterdammers, versnellen we innovatie en ondersteunen het MKB. Dit door projecten als Smart Energy Systems, Flex Scans Netcongestie, de RET Energiebank, circulair MKB en verduurzaming eigen wagenpark.	
2.	Doorbouwfonds (Stedelijke ontwikkeling)
Er is sprake van een landelijke woningbouwcrisis. Vanuit het Rijk worden via de Woondeals en via de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting (inwerkingtreding medio 2026) gemeenten verplicht om te werken aan het realiseren van, en hebben van voldoende planvoorraad voor, woningbouw. Zowel bij gemeenten als bij corporaties en marktpartijen staan businesscases voor betaalbare woningbouw onder druk. Huidige/afgelopen periode is het Doorbouwfonds één van de, zo niet het, belangrijkste financiële instrument(en) van de gemeente geweest om de realisatie van betaalbare woningbouw op pijl te houden. Bij de VJN 2023 is besloten tot de vorming van de bestemmingsreserve Doorbouwfonds. Hiervoor is 2 x 25 miljoen toegekend, één keer om bij te sturen naar 55% betaalbare woningen en één keer om de woningbouwproductie op pijl te houden ondanks de economische tegenwind. Daarnaast zijn (later) ook de middelen uit het actieplan Middenhuur, het budget voor programma collectief wonen en de Reserve Stimulering Bouwproductie ondergebracht in het Doorbouwfonds. Het doorbouwfonds omvatte daarmee in totaal 59,9 miljoen afgelopen collegeperiode, al deze middelen zijn volledig belegd in (subsidies of bijdragen aan) projecten. •De middelen voor betaalbare woning in huidige/afgelopen collegeperiode zijn volledig uitgekeerd. Toekenning vond plaats aan projecten met als uitgangspunt dat de bouw uiterlijk in 2025 van start zou gaan. •De middelen uit het Actieplan Middenhuur zijn ingezet voor het afdekken van publieke tekorten bij de realisatie van middenhuurwoningen. •De projecten die gebruik maken van de middelen voor collectieve woonvormen zijn begroot voor 2026. •De Start Bouw regeling Rotterdam (SBR) en de reserveringen voor betaalbare woningen in de komende jaren zijn volledig toegekend. Momenteel blijven de daadwerkelijke uitgaven achter omdat de prestaties vanuit de projecten nog niet altijd zijn geleverd. Uiteindelijk is de collegetarget verhoogd naar 65% betaalbare woningbouwproductie. Verwachting is dat een nieuw college, gezien de maatschappelijke urgentie van de woningbouwopgave, deze lijn doorzet of deze zelfs verhoogd naar of boven de landelijke norm van 67%. Momenteel zijn de financiële tekorten op de businesscases voor betaalbare, met name sociale, woningen nog steeds enorm. En is er nog steeds sprake van economische tegenwind in de bouwsector. Om de betaalbaarheidsnorm en de woningbouwproductie te kunnen handhaven is opnieuw minimaal 2 x 25 miljoen nodig. Mocht de betaalbaarheidsnorm worden verhoogd dan zijn daarbovenop nog extra middelen benodigd. Mogelijk kan een deel van de dekking voor het Doorbouwfonds gevonden worden in de realisatiestimulans regeling vanuit het Rijk. Hiervoor moet in 2026 t/m 2029 wel de productie van betaalbare woningen worden gerealiseerd, hiervoor is dus mogelijk een voorinvestering vanuit de gemeente, via het doorbouwfonds, noodzakelijk.	
3.	Autoluwfonds
0	
4.	Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)

In het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) wordt er sinds 2011 samen met het Rijk, corporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, bedrijfsleven, bewoners, politie en Openbaar Ministerie gewerkt aan het verbeteren van de kansen voor Rotterdammers op Zuid. Met interventies op het gebied van thuisbasis op orde, school, werk, wonen en veiligheid moet de kwaliteit van leven van Rotterdammers op Zuid in 20 jaar tijd stijgen, richting het gemiddelde van de vier grote steden in Nederland. De financiering van het programma bestaat uit een cofinanciering tussen de gemeente en het Rijk. In totaal bedraagt de gemeentelijke inzet in het uitvoeringsplan € 265 mln voor de periode 2023-2026 t.o.v. € 265 mln vanuit het Rijk. De gemeentelijke inzet bestaat enerzijds uit extra middelen die beschikbaar zijn gesteld met het Coalitieakkoord 2022-2026 (Pijler Wonen € 80 mln vanuit de bijzondere erfpachtbaten), pijler School € 18 mln) en anderzijds uit gemeentelijke middelen die reeds in de begroting waren opgenomen voor NPRZ (€ 167 mln). Voor de periode 2027 e.v. moet door het volgende college een besluit worden genomen over het opnieuw beschikbaar stellen van de cofinanciering. Met name bij de pijler Wonen ligt er nog een aanvullende financiële opgave voor een volgend college om de ambities te kunnen realiseren. Bij de financiële opgave, die per pijler is verdeeld, wordt in principe uitgegaan van een 50/50 verdeling Rijk-Gemeente. Het ontbreken van de gemeentelijke cofinanciering of een besparing hierop raakt het programma financieel twee keer zo hard, aangezien dan ook de rijksmiddelen naar beneden worden bijgesteld.	
5.	(Kinder)Armoedefonds Het voorkomen en aanpakken van armoede en schulden in Rotterdam is noodzakelijk. Bij de start van de huidige collegeperiode vielen 79.100 Rotterdammers (13 % van het totaal aantal Rotterdammers) onder de armoedefinitie en hadden 52.780 huishoudens problematische schulden (15,8% van alle Rotterdamse huishoudens). Het college heeft daarom een (tijdelijke) Kinderarmoedefonds beschikbaar is gesteld. Hier zijn een aantal activiteiten/ondersteuning voor kinderen en jongeren gefinancierd waardoor een gebrek aan geld geen belemmering meer was om te participeren in de samenleving en de kansen voor een goede toekomst te vergroten. Er is ook ingezet om het bereik te vergroten zodat Rotterdamse gezinnen die hier recht op hebben hier ook gebruik van kunnen maken. De financiering van deze activiteiten/ondersteuning loopt tot eind 2026. De noodzaak dit te continueren blijft aanwezig. Ook de komende jaren zijn er gezinnen in Rotterdam waar deze activiteiten een welkome aanvulling zijn op het inkomen en kinderen/jongeren kunnen participeren in de samenleving en werken aan hun toekomst. Activiteiten die hieruit jaarlijks werden gefinancierd (en waar nog geen structurele dekking voor is) zijn: hygiëneproducten (menstruatie) 62.500 euro, gezinsaanpak 300.000 euro, Jeugdeducatiefonds 695.000 euro (ondersteuning 139 basisscholen a 5.000 euro) en vindplaats school 488.250 (per jaar schooljaar, is tot de eerste helft van 2027 gefinancierd).
6.	Bankslapers (Blokhuismiddelen) Vanwege de toename van het aantal bankslapers is in 2025 een intensivering ingezet van 1,5 jaar van onze inzet voor het realiseren van (tijdelijke) plekken waar vooral gezinnen kunnen verblijven. Dit willen we bijvoorbeeld doen door een uitbreiding van het aantal transitieplekken van 102 naar 200. Op deze manier voorkomen we dakloosheid en bankslapen. Dit wordt voor een groot deel (€ 1,75 miljoen) gefinancierd uit de resterende Blokhuismiddelen. De aanpak wordt in de loop van 2026 vormgegeven. Zou je deze aanpak structureel willen doorvoeren gaat het zowel om langjarige verplichtingen (realisatie flexwoningen: € 1,0 mln/jaar naar schatting) als jaarlijkse subsidies (Basisberaad en het passantenhotel, respectievelijk € 0,1 en € 0,5 mln.). Voor de continuering van deze projecten in 2027 en verder zijn in de huidige vastgestelde begroting geen middelen opgenomen. Voortzetten van de aanpak zou gaan om totaal €1,6 miljoen structureel per jaar. Het aflopen van de middelen betekent dat de ingezette projecten vanaf 2027 weer worden afgebouwd.
7.	Circulair Toelichting: Klimaatverplichtingen, grondstoffen schaarste en geopolitieke spanningen zetten de traditionele, lineaire grondstoffenketens steeds meer onder druk. Om Rotterdam economisch veerkrachtig te houden en de autonomie te versterken werkt de gemeente sinds 8 jaar aan de Circulaire opgave, gebaseerd op een door het College vastgesteld programma Circulair. Met daarin ook aandacht voor een stad die gezonder en schoner is, samenredzaamheid en nieuwe verdienmodellen (van buurt tot HIC). Daarbij heeft de gemeente zich gecommitteerd aan de landelijke circulaire doelstellingen: 50% reductie van grondstoffengebruik in 2030 en een volledig circulaire economie in 2050. Steeds meer regels vanuit de EU verplichten de toepassing van circulaire principes. Rotterdam moet ervoor zorgen dat haar infrastructuur, bedrijven en bewoners zich aanpassen aan deze wetgeving. Circulair bouwen is daarbij een belangrijk onderdeel, onder meer in relatie tot verplichtingen op het gebied van CO2-reductie, whole-life carbon, aanbestedingsrecht en ketenrapportage. Financiering: In de afgelopen 8 jaar is gewerkt met een programma Circulair, met als basis een door het College vastgesteld programma Circulair. Dat wordt grotendeels gefinancierd is uit incidentele middelen. 2.7 mln. wordt structureel gefinancierd, en 5 mln. komt uit het DTB (Duurzaamheids Transitiebudget). De DTB-middelen (bijna 2/3e van het totaal) komen per 1-1-2027 te vervallen. Het resterende bedrag bestaat voor 1.4 mln. uit apparaatslasten en 1.3 mln. uit programmalasten. Zonder aanvullende middelen houdt het programma per 1-1-2027 feitelijk op te bestaan en kunnen de daarin opgenomen doelen niet behaald worden. Langdurige financiële stabiliteit is van belang. De transitie naar een volledig circulaire economie in 2050 heeft baat bij een voorspelbare inzet vanuit de overheid (ook financieel en juridisch) omdat veel investeringen vanuit de markt nodig zijn.
8.	Warmtetransitie De vijf lopende gebiedsaanpakken aardgasvrij worden tot 2030 gefinancierd met CDOKE middelen en eigen middelen. Rijksbijdragen (PAW, NPRZ) dekken een deel van de investeringen, het restant wordt uit de RIM bekostigd zoals besloten door het vorige en huidige college. Na 2030 is er door onzekerheid over CDOKE nog geen dekking voor de uitvoeringskosten. In het nieuwe Warmteprogramma wordt vastgelegd hoe de stad richting 2050 aardgasvrij wordt. Om op koers te blijven moeten tot 2030 56.000 aansluitingen in aanpak zijn; naast de huidige aanpakken zijn hiervoor nog 26.500 extra aansluitingen nodig. Voor de uitvoering hiervan is in de komende vier jaar € 23 miljoen aan extra middelen nodig voor de uitvoeringskosten.
9.	POK Middelen

Het Rijk heeft in 2021 ongeveer € 150 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor de versterking van de gemeentelijke dienstverlening aan (kwetsbare) inwoners. Deze beslissing volgde op het rapport van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslagaffaire (POK). Het aandeel van de gemeente Rotterdam in de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen was € 8 mln in 2021 aftopend naar € 6 mln in 2027. Deze middelen zijn niet structureel, maar lopen af na 2027. De middelen worden ingezet voor robuuste rechtsbescherming (versterking functie Ombudsman en inzet sociaal raadslieden), versterking van wijkteams, systeemleren en stedelijke vernieuwing (NPRZ) en hulp bij risicovol verward gedrag. De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat de inzet van de middelen regelmatig wordt geëvalueerd. De VNG laat momenteel onderzoeken in hoeverre de POK-middelen bijdragen aan de versterking van de gemeentelijke dienstverlening. De uitkomsten van dit onderzoek zijn belangrijk voor de besluitvorming over de continuering van de middelen na 2027. Ook is de gemeente Rotterdam samen met de andere G4-gemeenten richting het Rijk het gesprek gestart om deze middelen ook na 2027 te behouden. Er is, gezien eerdere communicatie vanuit het Rijk over de POK- middelen, en een aangenomen motie in de Tweede kamer, de verwachting dat de regeling langer wordt doorgezet.

10. Vuurwerkshow

Bij de VJN 2024 is op het programma Cultuur het Vuurwerk in Rotterdam bezuinigd (onderdeel van de bijstellingen in ambities/bezuiniging op evenementen).

In het debat is de Raad diverse malen hierop teruggekomen. Allereerst om een stichting op te richten om benodigde middelen voor het nationale vuurwerk bij externe te verzamelen. Nadat dit afgelopen jaren (nog) niet succesvol was is er bij de 2de herziening alsnog eenmalig invulling gegeven aan deze behoefte van de Raad. Bij de coalitieonderhandelingen kunnen hier ook nog keuzes in worden gemaakt, namelijk welke vuurwerkshows wel uitvoeren en verwachting aan financiële inbreng die aan de stichting worden gesteld.

Met de bezuiniging op het vuurwerk bij de VJN 2024 is een totaal bezuinigd van € 1.275.000. Deze was onderverdeeld in 4 vuurwerkshows:

- Nationale vuurwerk: € 800.000
- Kindervuurwerk: € 175.000
- Nesselande: € 150.000
- Hoek van Holland: € 150.000

Bij de 2de herziening 2025 is voor het nationale vuurwerk vanuit de gemeente op verzoek van de Raad uiteindelijk €550.000 uit diverse onderbestedingen bijgedragen, naast de € 125.000 door de stichting opgebracht

Ter info: Voor het initiatiefvoorstel 'Nationaal Vuurwerk voor én door Rotterdammers' is een bijdrage van maximaal € 80.000 beschikbaar gesteld vanuit de gemeente om de opstartkosten van de stichting te financieren.